

CARTULARI DE LA CATALUNYA COMTAL

PORTAVEU DE L'INSTITUT D'ESTUDIS
HISTÒRICS MEDIEVALS DE CATALUNYA

BARCELONA, juny 2010 - NÚMERO 22

l'Institut visita

Conjunt Monumental
de l'Antiga **ÈGARA**

AQUESTA PUBLICACIÓ ES DISTRIBUEIX A TOTS ELS CENTRES OFICIALS I CULTURALS DEL NOSTRE PAÍS I A L'ESTRANGER

RELACIÓ DELS CASALS CATALANS QUE REBEN EL CARTULARI DE L'INSTITUT

DINS L'ESTAT ESPANYOL:

Associació Espai Catalunya Topalekua - Sant Sebastià - Donostia.
Centre Català de Córdoba. - Córdoba.
Cercle Català d'Araba. - Gazteiz
Casa Catalana de Las Palmas. - Las Palmas de Gran Canaria.
Cercle Català de Madrid. - Madrid.
Casal Català de Menorca. - Maó.
Casa Catalana de Mallorca. - Palma de Mallorca.
Casal de Catalunya de Sevilla - Sevilla
Casa Catalana de Saragozza. - Zaragoza.

A L'ESTRANGER:

ALEMANYA

Associació Catalana d'Essen Essen - Borbeck.
Casal Català d'Hannover, e.V. Hidesheim.
Centre Cultural Català de Colònia, e.V. Köln.
Deutscher Katalanistenverband Münster in Westfalen.
Associació Catalana d'Amburg "El Pont Blau".
Katalanischer Salon, (Berlin).
Catans de Frankfurt - Frankfurt.

ANDORRA

Centre de la Cultura Catalana del Principat d'Andorra, Andorra la Vella.

ARGENTINA

Casal Català de Bahía Blanca, Bahía Blanca.
Associació Catalana de Socors Mutus "Montepio de Montserrat", Buenos Aires.
Associació Civil Grup d'Empresaris Catalans de l'Argentina (GREC), Buenos Aires.
Casal de Catalunya de Buenos Aires, Buenos Aires.
Les Quatre Barres, Buenos Aires.
Casal Català de Córdoba, Córdoba.
Casal dels Països Catalans de La Plata, La Plata.
Centre Català de Mendoza, Mendoza.
Mutual Catalana Germanor, Mendoza.
Casal de Catalunya de Paraná, Paraná, Entre Rios.
Agrupació Catalana de Pergamino, Pergamino.
Centre Català de Rosario, Rosario.
Centre Català de Venado Tuerto, Venado Tuerto, Santa Fe.
Casal Català de Mar del Plata.
Agrupació Cultural Catalana de Mendoza.
Casal de Catalunya de Santa Fe.

AUSTRÀLIA

Radiodifusió Catalana East Brighton, Victoria.
Casal Català of New South Wales Bexley, New South Wales.
Casal Català de Victòria / Catalan Club Victòria.

AUSTRIA

Casal Català de Viena, Viena.

BÈLGICA

Casal Català de Brussel·les, Bruxelles.

BRASIL

Catalònia - Grup de Catalans de Sao Paulo São Paulo - SP.
Instituto Brasileiro de Filosofia e Ciência Raimundo Lúlio (Ramon Llull) São Paulo - SP.

CANADÀ

Casal Cultural Muntaner Montmagny, Quebec.
Casal dels Països Catalans de Toronto, Toronto, Ontario.
Casal Català de Vancouver Vancouver, BC

COLÒMBIA

Casal Català d'Antiòquia, Emvigado.
Comunitat Catalana de Colòmbia, Santa Fe de Bogotá, DC.

COSTA RICA

Casal Català de Costa Rica, San José.

CUBA

Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya, La Habana.

DINAMARCA

Casal Català de Copenhaguen, Copenhaguen.

EL SALVADOR

Casal Català de El Salvador, San Salvador.

EQUADOR

Casal Català de Guayaquil, Guayaquil.
Asociación Catalana Ecuatoriana de Negocios (ACEN), Quito.
Casal Català de Quito, Quito.

ESTATS UNITS

Fundació Paulí Bellet, Bethesda, MD.
Casal dels Catalans de Califòrnia, El Segundo CA.
North American Catalan Society, Inc Nashville TN.
Casal Català del Nord de Califòrnia Oakland, CA.
Americam Institute for Catalan Studies Spring TX.
Associació de Catalans de la Universitat de Califòrnia, Irvine (CatUCI)
Friends of Catalonia Miami, Incorporated - Miami.
Catalan Institute of America - Nova York.
Casals dels Països Catalans a Califòrnia - Sant Diego.
Casal del Països Catalans a Cleveland - Cleveland,

FRANÇA

Aire Nou de Bao, Bao.
Cercle Català de Marsella, Marseille.
Casal Català de Grenoble, Grenoble.
Casal de Catalunya de París, París.
Centre Cultural Català de Perpinyà. Perpinyà.
Amical dels Catalans d'Alsàcia, Stransbourg.
Casal Català de Tolosa de Llenguadoc, Toulouse.
Cadres Catalans de Tolosa de Llenguadoc - Toulouse.

GUATEMALA

Casal Català de Guatemala, Guatemala, CA.

HONDURAS

Associació Catalana d'Hondures, San Pedro de Sula.

IRLANDA

Catalans a Dublín - Dublin.

ISLÀNDIA

Casal Català a Islàndia.

ITÀLIA

Associació Catalana a Roma, Roma.

JAPÓ

Centre Català de Kansai, Osaka.

LUXEMBURG

Centre Català de Luxemburg, Luxembourg.

MARROC

Casal de Cultura Catalana al Nord del Marroc - Tànger.

MÈXIC

Centre Català de Guadalajara, Guadalajara, Jalisco.
Casal Català de la Península del Yucatán, A.C. Mérida, YU.
Club de Empresaris Catalanes en Mèxic, México D.F.
Orfeó Català de Mèxic, A.C. México D.F.
Casal Català de Puebla, A.C. Puebla.
Casal Virolai, A.C. Querétaro, QRT.

PARAGUAI

Centre Català d'Asunción, Asunción.

PAÏSOS BAIXOS

Casal Català dels Països Baixos, Oousterhout NB.

PERÚ

Casal Catalunya del Perú, Lima.

REGNE UNIT

Centre Català d'Escòcia - Escòcia.
Catalans UK - Londres.

REPÚBLICA DOMINICANA

Casal Català de Santo Domingo, Santo Domingo.

REPÚBLICA POPULAR DE LA XINA

Catalan Association of China, Hong Kong.
Casal Català de Beijing - Beijing.
Shanghai Catalan Association - Shanghai.

SUÈCIA

Les Quatre Barres - Estocolm.

SUÏSSA

Casa Nostra de Basilea, Birsfelden.
Cercle Català de Winterthur-Schaffhausen, Brütten.
Amics Catalans de Berna, Köniz.
Centre Català de Lausane, Lausanne.
Casa Nostra de Suïssa, Wallisellen.
Casa Nostra Baden - Wettingen / Grup Montseny Wettingen.
Casa Nostra de Zürich, Zürich.

URUGUAI

Associació d'Empresaris d'Ascendència Catalana a l'Uruguai (ASEACU), Montevideo.
Casal Català de Montevideo, Montevideo.

VENEÇUELA

Centre Català de Caracas, Caracas.
Associació Nova Catalunya de Joan Orpí Puerto de la Cruz, Anzoátegui.
Associació Venecolana d'Empresaris d'Ascendència Catalana (AVEAC).

XILE

Agrupació d'Empresaris d'Ascendència Catalana (AEAC), Santiago de Xile.
Centre Català de Santiago de Xile, Santiago de Xile.
Federació d'Entitats Empresariales d'Ascendència Catalana d'America, Santiago de Xile.
Centre Català Viña del Mar, Viña del Mar.



Aquest **CARTULARI** és el portaveu de l'Institut, de publicació semestral. És una entitat convenientment legalitzada i domiciliada al Cap i Casal de Catalunya, i que té per finalitat aplegar als afeccionats a la història medieval de Catalunya i altres activitats del nostre País.



Jaume Bertomeu
Direcció



Lluís Goberna
Cap de Redacció



Lluïsa Goberna
Coordinació,
Maquetació i
Disseny



Lluís Teruel



David Ballesteros

Webmasters

E d i t o r i a l

Benvolguts amics

*Tal com dèiem el desembre passat al presentar l'anterior **CARTULARI**, que corrien temps difícils, doncs bé, en aquests moments encara estan més difícils... Però nosaltres intentarem seguir editant aquest **CARTULARI** portaveu de l'Institut i avui us presentem el darrer número 22.*

*En quant a les activitats de l'Institut, que estan reflectides en aquest **CARTULARI**, hi trobareu àmplia informació a l'interior d'aquestes pàgines.*

*El mes d'abril un grup del consell de redacció va anar a **Marsella** per lliurar una placa-homenatge al **Cercle Català de Marsella** i al seu president **Francesc Panyella**. Amb una excel·lent i entranyable acollida per part dels amics de **Marsella**.*

*El passat 14 d'abril, l'Institut va fer lliurament de dos volums amb tots els **CARTULARIS** que s'han editat de la segona època, enquadrats, al **Director del Museu d'Història de Catalunya**, n'Agustí **Alcoberro**.*

*També us hem de comunicar, amb tristesa, que dos bons amics propers ens han deixat. En **Josep Mallofré**, membre de **La Unió d'Artistes** i en **Aleixandre Ribó**, membre de l'**Estament**.*

*Tal com dèiem al **CARTULARI** n° 20, especial 10 anys, de la segona època, ja fa 23 anys que editem aquest **CARTULARI**. Des de el primer butlletí, en el 1987, fins a l'actual revista, s'han cobert moltes etapes en tots aquests anys, molts esforços, amb l'ànim constant de superació perquè aquesta revista sigui un digne representant de la nostra institució.*

*I per aixà crec que ha arribat el moment del meu relleu com a **Director** del **CARTULARI** i passar la responsabilitat del mateix a la persona que realment aquests últims anys ha estat qui ha treballat fermament, amb total responsabilitat, entrega i estima envers la nostra revista, la **Lluïsa Goberna**, la qual des d'aquest moment és la responsable de la direcció del **CARTULARI**.*

*Dono les gràcies a tots els col·laboradors, redactors, anunciants, i tots els que d'una manera o altra ens han ajudat a tirar endavant la nostra revista, i demano i espero que seguiran ajudant i col·laborant amb el **CARTULARI** perquè entre tots li puguem donar una molt llarga vida.*

Fins sempre amics
Jaume Bertomeu

Consell de Redacció Col·laboradors:

Bartomeu Bioque
Josep Brunet
Maribel Gallèn
Àngel Gordon
Francesc Panyella
M^a Lluïsa Pujol
Jordi Rabionet
Joana Tarín

Corrector:
Joan Anton Font

Redacció i Administració:

Av. Paral·lel, 98, esc.B entre.2a.
08015 BARCELONA

Tels. 93 442 78 88
93 325 77 91
Fax 93 441 97 01

E-mail:
institut@cartulari.com
estament@cartulari.com
www.cartulari.com

Capçalera:
Copy-Art-Institut.

Impressió:
GAM Serveis Reprogràfics.
Dipòsit Legal: B-51863-01

Els articles signats són de la sola responsabilitat de l'autor i l'equip del Cartulari no necessàriament ha d'estar d'acord amb el contingut dels mateixos.



Amb el suport de la:
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

CARTULARI DE LA CATALUNYA COMTAL

PORTAVEU DE L'INSTITUT D'ESTUDIS
HISTÒRICS MEDIEVALS DE CATALUNYA

ANY XXIII - SEMESTRAL
SEGONA ÈPOCA - NÚMERO 22

Portada	1
Conjunt Seu d'Ègara	
Casals Catalans	2
Relació dels Casals d'arreu del món.	
Editorial	3
Redacció i administració.	
Informa	5
Les nostres activitats.	
Sopar de Germanor	6
Presentació CARTULARI 21.	
Cal Recordar	10
Unió d'Artistes	12
Exposició-concurs al COACB.	
Acte d'Imposició de l'Estament	22
Sopar de Gala a l'Hotel Princesa Sofia.	
Trobada a Marsella	26
Vam ser rebuts pel seu President.	
Notícies	31
Notícies	46

Foto portada de: *Lluïsa Goberna*
Seu d'Ègara

El Castell d'Eramprunyà.....14

Bé Cultural d'Interès Nacional localitzat al turó d'Eramprunyà, al massís del Garraf a uns 6 Km. de Gavà. La primera referència documentada que s'en té data del segle X.



Caves Torreblanca.....18

Visita cultural de l'Institut

El passat febrer i per gentilesa d'en Jaume Ventura, vàrem ser convidats a visitar les CAVES TORREBLANCA, a Sant Sadurní d'Anoia...



Conjunt Monumental d'Ègara.....32

El mes de maig passat, l'Institut va a anar a visitar el Conjunt Monumental de les tres Esglésies de Sant Pere, conegudes com la SEU D'ÈGARA.



Ruta de les Estrelles.....40

La Ruta de les Estrelles és una trobada amb l'escenari on va passar *Allò que el vent s'endugué*, l'Amèrica meridional d'Atlanta, la ciutat de les Il·lums....





I n f o r m a

19 de desembre 2009:

Sopar Nadalenc i de **Germanor** i presentació del **CARTULARI** número **21** a l'**Hotel Restaurant MARKET** de Barcelona i el festiu sorteig de regals.

28 de gener de 2010

Presentació del llibre d'en **Joan Ventura**, "**Tren Correu 1.104. El darrer viatge del Quico Sabaté i els seus quatre companys**", a la **Biblioteca Pública Arús**.

6 de febrer de 2010:

Visita a les **Caves TORRE BLANCA** de Sant Sadurní d'Anoia i posterior **Calçotada** al restaurant **Masia Serragull** a Sant Miquel d'Olèrdola.

27 de març de 2010:

L'Estament de Cavallers Nobles del Principat de Catalunya va celebrar l'**Acte d'Imposició de Condecoracions a Cavallers i Llaços a Madones i Sopar de Gala** a l'**Hotel Princesa Sofia** de Barcelona.

10 d'abril de 2010

Viatge a **Marsella**, per celebrar l'**Acte d'Homenatge** al **Cercle Català de Marsella**.

14 d'abril de 2010

L'Institut va lliurar al **Museu d'Història de Catalunya**, al seu director n'**Agustí Alcoberro**, dos volums amb tots els **Cartularis** enquadernats, de la segona època, editats per l'**Institut**.

15 de maig de 2010

Visita al **Conjunt Monumental de les tres esglésies de Sant Pere de Terrassa**. Visita al **Castell-Car-toixa de Vallparadís** a la mateixa **Terrassa** i posterior dinar.

Se'ns ha anat un altre amic i company de LA UNIÓ D'ARTISTES, en JOSEP MALLOFRÉ PORRAS, que ens va deixar el 26 de febrer d'enguany. Sempre et recordarem per la teva passió per l'art i els tants i tants coneixements que tenies sobre el tema i que sabies transmetre amb una saviesa natural en tu. Bon viatge...

Al nostre professor i amic Josep Mallofré
Fa unes setmanes, sobtosament, ens has deixat.



Encara no ens fem a la idea que a l'entrar a l'aula de pintura no ens trobarem amb el teu somriure i la teva empremta. Tanmateix, sí que ens agradaria fer-te arribar d'aquesta manera el nostre sentiment, perquè abans pensàvem que sempre hi hauria temps per dir-t'ho de paraula. Ara i d'aquesta manera volem dir-te que, en cada pinzellada que fem, ens trobem pensant que aquesta, si és encertada, és gràcies a tu, i per moltes i molts de nosaltres ens agradaria girar el cap i trobar, darrera nostre, el professor que ens aconsellava com perfeccionar-la, amb sensibilitat, com tu ho feies.

Gràcies Josep, per ser tan bon amic i tan bon professor i per ser tot un senyor. Et portarem sempre en el nostre record i estaràs sempre en els nostres quadres.

Les teves i els teus alumnes, amigues i amics, en definitiva, de l'Escola de Associació de Veïns de Sant Ramon Nonat.

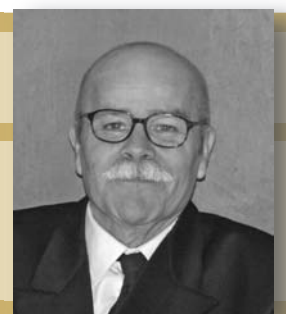
El nostre pare era la veu fresca que alegrava els moments i l'oïda atenta que absorbia els silencis. Entre nosaltres va fer d'una tristesa un somni fins que va arribar el trist moment i agafà un altre rumb...

També recordem a l'amic i membre de l'Estament, en ALEIXANDRE RIBÓ i GOLOVART, que ens va deixar el passat 6 de maig.

"Quan el català sortí a la mar". Ja no en queden de "catalans" com l'Aleixandre.

Recorda que tenim pendent una partida d'escacs, segur que la farem en el punt Ω de l'infinit... Adéu amic.

Àngel





**EL PASSAT
19 DE DESEMBRE
ES VA CELEBRAR EL
TRADICIONAL
SOPAR
NADALENC I
DE GERMANOR**

Per Lluís Goberna

Aquesta vegada varen ser dues les celebracions: el tradicional Sopar Nadalenc, amb la presentació del **CARTULARI nº 21** i l'**Homenatge al Cercle Català de Marsella**.

Es varen celebrar en un Restaurant molt cèntric : l'**HOTEL & RESTAURANT MARKET**, del carrer Borrell. En el marc d'un confortable i elegant saló, on vàrem gaudir d'un exquisit sopar.

A l'entrada del saló i donant la benvinguda als assistents al sopar hi havia un magnífic pòster

de més de dos metres d'alçada que presentava el CARTULARI 21. Amb la reproducció del claustre del Monestir de Sant Jeroni de la Murtra.

L'assistència va ser nombrosa, ja que a més dels membres habituals, varen venir els amics de **Gijón, Pamplona i d'Eivissa**, entre d'altres.







La part més emotiva va ésser l'Homenatge al Cercle Català de Marsella, especialment al seu President, per tots els seus anys al capdavant de l'entitat i per la labor desenvolupada.

En Francesc Panyella, President, i Sergi Bachs, Secretari, junt amb les seves mullers, no van poder estar amb nosaltres tal com havíem acordat, per motius de salut. Però van enviar un delegat, el senyor Jaume Pintanel, Soci Honorífic del Cercle Català de Marsella, al qual se li va lliurar una placa gravada, com a recordatori, a més de diversos obsequis.

Els parlaments van ser molts i emotius, ja que la data del sopar -19 de desembre- era propícia per a la germanor i els comentaris nadalencs. En Jaume Pintanel va adreçar unes paraules per recordar fets i la gran labor del Cercle Català de Marsella en pro de Catalunya. També és va llegir una carta firmada pel president del Cercle, en la qual excusava i lamentava no poder estar amb nosaltres en aquest acte, junt amb els seus companys. El final de la lectura va acabar amb una forta ovació per part de tots els assistents.



8 CARTULARI





No podia faltar l'acostumat sorteig de valuosos regals i la tradicional panera de Nadal. Del sorteig, com sempre, s'en va encarregar l'amic **Àngel Gordon** amb el seu habitual bon humor.



A continuació, es va lliurar el **CARTULARI n° 21**, que va tenir molt bona acollida, com en altres ocasions, per la seva magnífica presentació.

Al lliurament s'hi van afegir unes paraules dels representants de l'Institut, **que van posar colofó a una nit entranyable ...** l'acomiadament, per les dates, va ser així:

BON NADAL!
i
BON ANY 2010...que bona falta fa



CAL RECORDAR...

CARTA DE POBLACIÓ DE CARDONA
(23 - Abril - 986)



ARXIU MUNICIPAL DE CARDONA. - Facsimil de l'escut de la vila, reproduït amb iguals dimensions i colors de l'original que es conserva en el llibre vulgarment anomenat «Les Set Sivelles» (1724). Sobre paper de fil fou dibuixat pel capellà Miquel Mijans i Llenguat, el qual extractà la recopilació dels Privilegis a partir de la present Carta.

La Carta de Població de Cardona fou donada per Borrell II, Comte de Barcelona, el 23 d'abril de l'any 986.

La forma d'explotació agrícola als temps medievals a Catalunya fou heretada del món romà; el regadiu, del món àrab.

A la Catalunya medieval hi havia tres tipus d'impostos: els pagats al **Sobirà**, els pagats als **Senyors Feudals** i els pagats a l'**Església**.

El **Sínode d'Osona** de l'any 1035 declarà excomunicats als que falsificaven moneda.

L'any 1044 el bisbe de Barcelona **Guilbert** comprà dos llibres de **Priscil·lià** pel valor d'un solar proper a la ciutat barcelonina.

Els bisbes de Barcelona **Berenguer i Umbert (1063-1086)** no sabien escriure.

L'Orde del Cister s'establí a Catalunya durant el regnat de **Ramon Berenguer IV** (segle XII). El Cister fou una escissió del tronc primigeni benedictí.

La ciutat de **Balaguer** fou conquerida als àrabs per primera vegada l'any 1101.

Els "**Homes de Paratge**" eren la noblesa petita i caps de les cases pairals. L'alta noblesa eren el **Duc**, el **Marquès**, el **Comte**, el **Vescomte** i el **Baró**, per ordre de més a menys rol nobiliari



Escut de la ciutat de Balaguer

Abats Fundadors de l'Orde del Cister, **Sant Robert de Molesmes**, **Sant Alberic de Cîteaux** i **Sant Esteve Harding**





Xilografia que servi de marca tipogràfica a l'impressor Johan Luschner mentres imprimí al Monestir de Montserrat els anys 1499-1500



Retaula barroc del Santuari d'El Miracle

L'any 1499, concretament al febrer, l'impressor Johan Luschner, instal·lava el seu taller tipogràfic a Montserrat, per encàrrec de l'Abat Cisneros i s'estampava el primer llibre.

Un dels millors retaules barrocs catalans, el del Santuari d'El Miracle (Diòcesi de Solsona), impressiona per les seves dimensions i magnificència. Amb una alçada de 23 metres i una amplada d'uns 12m., està format per tres cossos superposats. L'any 1747, l'escultor Carles Morató construeix el retaula. El conjunt impecable de proporcions el situen entre les obres mestres del seu temps a casa nostra.

Després del Concili de Toluges es ratificà la Pau i Treva de Déu augmentant els dies sense guerra des del dimecres vespre fins el dilluns al matí, o sigui que quedaven per guerrear tres dies a la setmana.

L'any 1927 es va trobar dins d'un sarcòfag, i junt amb les restes d'una nena de pocs anys, una nina d'ivori, articulada per la espatlla, colzes, cintura i genolls. Fa 23 centímetres d'altura. Està datada entre els segles III-IV dC. La podeu veure al Museu i Necròpoli Paleocristiana de Tarragona.

©

Recopilació i extracte de diverses fonts que parlen de la història del nostre país.



Nina d'ivori articulada. Segles III-IV dC.

El passat 3 de desembre de 2009, es va celebrar l'Acte de cloenda del Xè Concurs de Pintura, organitzat pel COACB (*Col·legi Oficial d'Agents Comercials de Barcelona*), tal com va sortir reflectit a l'anterior Cartulari i en el que van participar membres de La Unió d'Artistes.

Però per falta d'espai i de temps no es van poder incloure les imatges d'aquest darrer acte, per tan hem cregut adient incloure-les en aquesta edició.



Unió d'Artistes

Membres del Jurat qualificador de l'Exposició

President: Enric Enrech- President COACB

Secretari: Ricard Martí- Vocalia Cultura i Activitats

Vocals: Josep M^a Serra- Francesc Deltell

Artista: Alfredo Palomero

Professora: M^a Teresa Sentias: ©



EXPOSICIÓN del 17 de Abril al 26 de Mayo de 2010

DE LAS SOMBRAS AL FILM

Colección Josep M. Queraltó

UNIVERSIDAD DE MÁLAGA. Sala de Exposiciones del Edificio Rectorado. Avda. Cervantes, 2
HORARIOS: Lunes - Sábado 11'00h - 14'00h y 18'00h - 21'00h | DOMINGOS Y FESTIVOS CERRADO



FESTIVAL DE MÁLAGA CINE ESPAÑOL

málaga2016.
candidata a capital europea de la cultura



fundación_Borau

APUNTA@LAPOSPO

A LA TARDOR
NOVA EXPOSICIÓ
A TARRAGONA

ORGANIZA



UNIVERSIDAD
DE MÁLAGA



VICERECTORADO DE CULTURA
RELACIONES INSTITUCIONALES
UNIVERSIDAD DE MÁLAGA



Ayuntamiento
de Málaga

COLABORA



PROFESORA ROSSANA LARA

Maestra Espiritual
Consejera de Desarrollo Personal
Vidente y Cabalista.
Escritora e Investigadora

*"SI QUIERES DOMINAR TUS PROBLEMAS, Y NO
PERMITIR QUE ELLOS TE DOMINEN A TI, LLÁMAME"*

Tel. 638 977 465 La solución



EL CASTELL

D'ARAMPRUNYÀ

BÉ CULTURAL D'INTERÈS NACIONAL LOCALITZAT AL TURÓ D'ERAMPRUNYÀ, AL MASSÍS DEL GARRAF A UNS 6 KM. DE GAVÀ. LA PRIMERA REFERÈNCIA DOCUMENTADA QUE S'EN TÉ DATA DEL SEGLE X.

L'any 801, presa de Barcelona, la frontera cristiana estava situada en el riu Llobregat. El territori català havia estat conquerit als àrabs amb l'ajut dels Francs, i pertanyia a la Marca d'Aquitània.

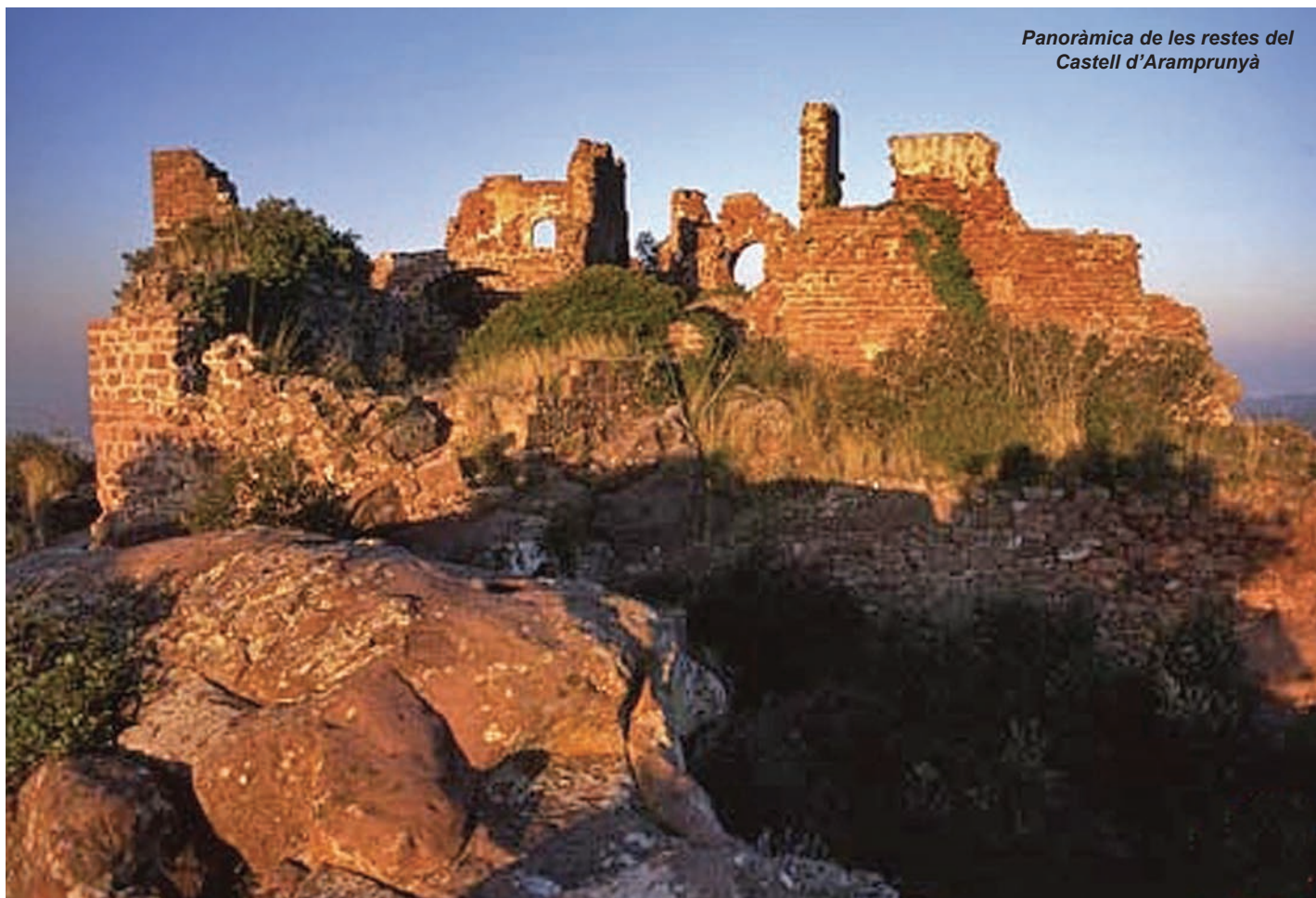
Els Francs varen anomenar també un **Comte Marquès** o **Comte fronterer**, que s'encarregava del govern del territori i que era lliurement elegit pels **Reis Francs**, als quals era subjecte.

L'aspiració dels **Francs** va ser conquerir tot el terreny fins al riu Ebre, que representava una frontera natural que garantia la seguretat del territori. **A tal efecte, muntaren tres expedicions els anys 809, 810 i 811, comandades per Lluís el Pietós, Rei de França**, que varen acabar en derrotes, cosa que va envalentir els valís àrabs fronterers i a partir de l'any 814 varen novament començar a envair el sud del nostre territori, en un conjunt d'operacions que varen atemorir els habitants d'aquesta zona que va acabar a la fi del segle IX pràcticament abandonada.



Per Jordi Rabionet

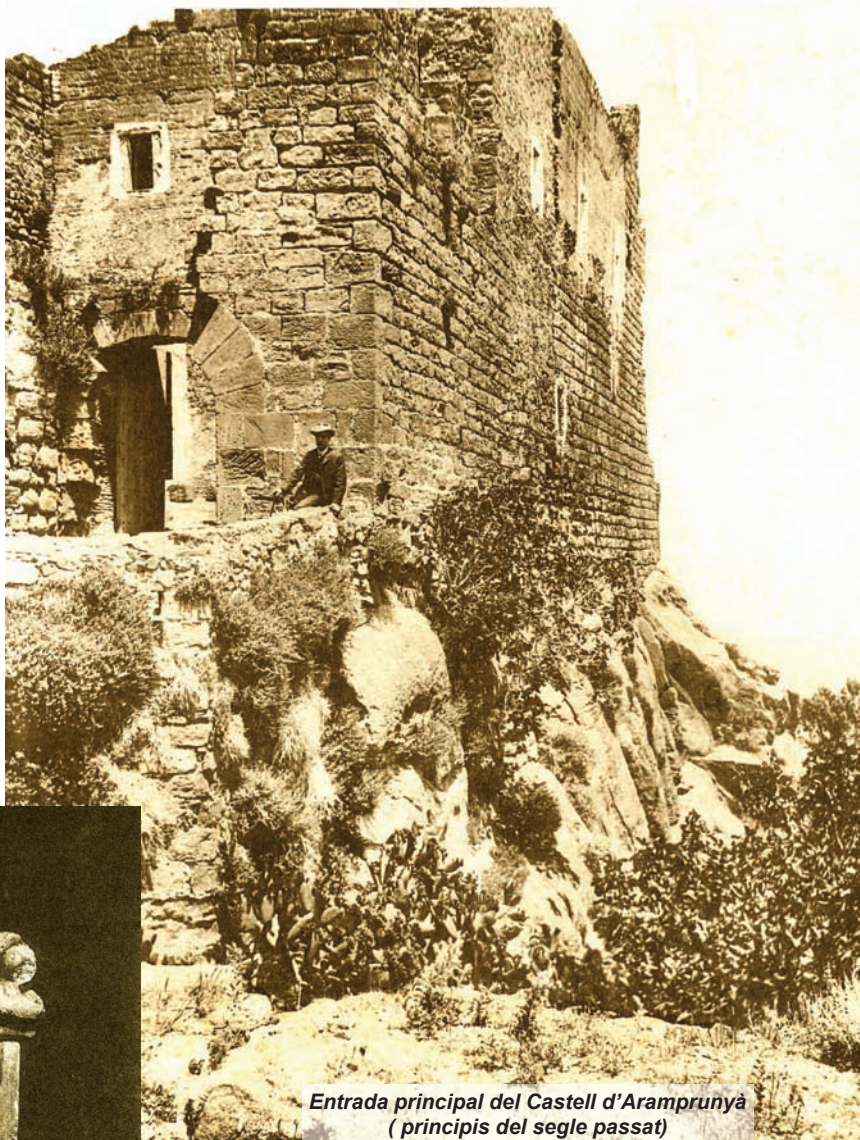
Panoràmica de les restes del Castell d'Aramprunyà



El castell d'Aramprunyà va ser construït com a element de defensa pràcticament sobre la frontera entre Al-Andalus i l'imperi Carolingi. Per la seva situació va arribar a controlar els actuals territoris de **Gavà, Viladecans, Begues, Castelldefels, Sant Climent de Llobregat,** i va estendre el seu domini fins gairebé **Sant Boi de Llobregat.**

El comte Sunyer, segon fill de Guifré el Pilós, que va ser el primer comte de Barcelona, va viure en pau amb els diferents valis àrabs de la frontera, la qual cosa li va permetre la reconstrucció de totes aquelles edificacions destruïdes en les guerres: ermites, convents, castells... Entre aquests castells es troben els d'**Olèrdola** i el de **Celso (Solsona)** i possiblement també el d'**Aramprunyà,** que es menciona en documents de l'any 957 amb el nom d'**Erprunya.**

En diferents escriptures de l'època de Borrell i Mir, fills de Sunyer, es mostra que la propietat del castell i del seu terme va estar repartida entre la Corona, el Monestir de Sant Cugat i



Entrada principal del Castell d'Aramprunyà (principis del segle passat)



Urna osari, amb el signe de la família March. Museu Provincial de Barcelona

diversos particulars, mostrant aleshores el nom antic del castell, **Rodanas,** que es va mantenir fins l'any 988, juntament amb altres noms.

La naturalesa del terreny, sobre el qual està construït el castell, un material ferruginós, va ocasionar probablement pel seu to vermellós, el nom de la partida de **Rocabruna** i molt possiblement d'aquí, amb diferents variacions al llarg del temps, el nom d'**Aramprunyà.**

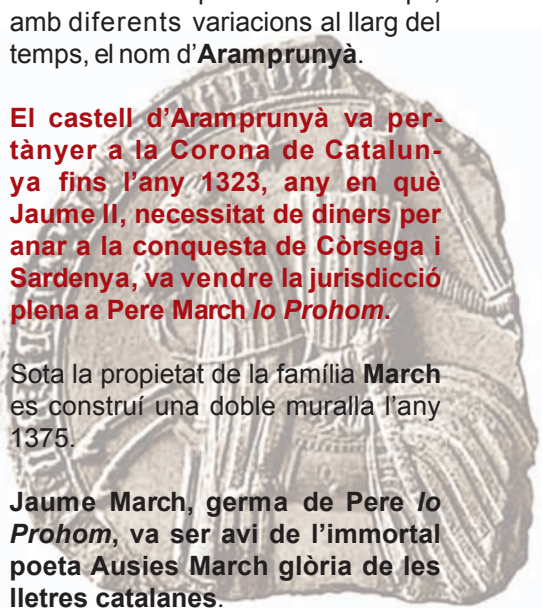


Restes del castell a l'actualitat

El castell d'Aramprunyà va pertànyer a la Corona de Catalunya fins l'any 1323, any en què Jaume II, necessitat de diners per anar a la conquesta de Còrsega i Sardenya, va vendre la jurisdicció plena a Pere March lo Prohom.

Sota la propietat de la família March es construí una doble muralla l'any 1375.

Jaume March, germa de Pere lo Prohom, va ser avi de l'immortal poeta Ausies March glòria de les lletres catalanes.

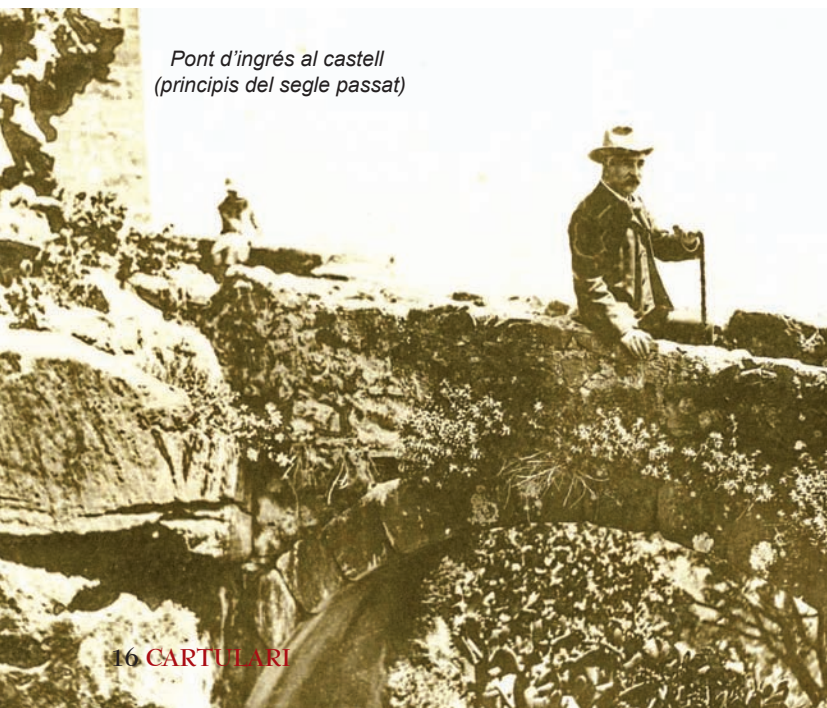


Handwritten text in a medieval script, likely from a cartulary, showing several lines of text in a cursive hand.



Eimeric de Cunit ret vassallatge al seu senyor Jaume March per la Casa de La Sentiu. Ms. del segle XIV

Un segle després, el castell fou incendiat en les guerres de remences i va quedar molt malmès. De totes maneres, el castell i la baronia va continuar sota la propietat de diverses famílies, fins que a finals del segle XIX, el 1897, va ser adquirit pel Sr. **Manel Girona i Agrafel**.



Pont d'ingrés al castell (principis del segle passat)

La seva estructura responia a una planta quasi rectangular i quedava voltada, en part, per un doble recinte de muralles, una part de les quals són encara visibles.

A l'interior hi resta una bona part de l'edificació religiosa de **Sant Miquel**.

També hi ha dues cisternes i diverses tombes antropomòrfiques, entre altres estructures.

ERMITA DE SANT MIQUEL D'ARAMPRUNYÀ

Està situada al conjunt del castell, però com a edificació externa al darrer recinte de muralles. **Diversos elements, com les tombes antropomorfes que hi ha a l'entorn, fan creure en un origen prerromànic.** La primera referència documentada data però del segle X.

L'ermita presenta una planta rectangular orientada est-oest, amb el portal a migdia adovellat i amb l'absis situat cap a llevant.

Fragment de la muralla del Castell d'Aramprunyà (principis del segle passat)



Al segle XVI va ser reconstruïda i ampliada. Té dues parts: una romànica, que comprèn l'absis i el presbiteri del segle XII, i una formada per la nau, el cor i la portada, del 1509 i estil renaixentista. **Hi ha també una inscripció a la roca, realitzada per Jaume March I, Senyor d'Aramprunyà, del segle XIV.**



*Antiga Parroquia de Sant Miquel d'Aramprunyà
(principis del segle passat)*

Tot aquest conjunt va haver de patir també els efectes de la guerra civil, i el pas del temps, les visites de gents sense estima per la nostra història, i els clàssics destrossadors de les coses que guarden tants fets.



Sepulcre obert a la roca, al terra, junt a l'església de Sant Miquel d'Aramprunyà

Per sort, el passat més de novembre, l'**Ajuntament de Gavà** va decidir la compra d'aquestes edificacions amb la intenció de restaurar-les. **Es poden comparar les fotografies de principis del segle passat i les de l'estat actual.** ©

Bibliografia: El Castillo y la Baronia de Aramprunyà. F. de Bofarull y Sans.

Estat actual del castell



Al llarg del segle XX han aparegut a Sant Sadurní nombroses empreses dedicades a l'elaboració del cava. Entre aquestes cal destacar les bodegues TORREBLANCA, cap i casal de la família Ventura



Visita a les CAVES

Per Lluïsa Goberna

El passat febrer i per gentilesa d'en **Jaume Ventura**, vàrem ser convidats a visitar les **CAVES TORREBLANCA**, a **Sant Sadurní d'Anoia**, situat al **Penedès**, comarca amb una llarga tradició en el conreu de les vinyes i elaboració de vi.

Vam ser rebuts amb molta cordialitat pel mateix senyor Ventura, el qual ens va obsequiar amb un esplèn-

cions molt interessants de tot el procés de l'elaboració del cava, que ens van introduir en el laboriós i complex món de l'enologia. M'agradaria poder detallar tot el procés, però estem limitats per l'espai. El que sí us puc donar són el noms de cada una de les etapes d'aquesta elaboració: **Terres, Poda, Floració, Varietats de raïm, Verema, Premsat, Most, Laboratori, Llevats, Rimes, Remogut, Desgorg, Tap i Morrió**, i per últim l'**Etiquetatge**, amb el qual el cava ja està a punt per distribuir i consumir.

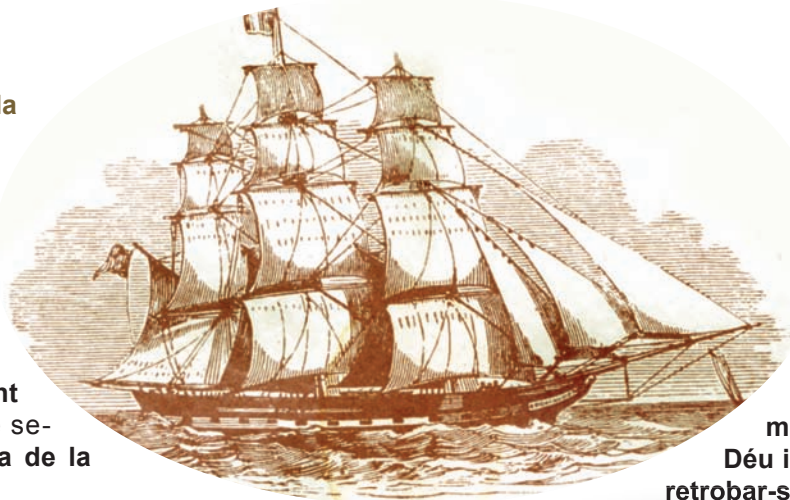


did aperitiu a l'aire lliure, acompanyat del magnífic cava **LLÀGRIMA D'OR** rosat.

Després de l'aperitiu es van formar dos grups per començar la visita. Ens van guiar per totes les instal·lacions i vàrem baixar a 15 metres de profunditat, aproximadament. Durant el recorregut ens van donar unes explica-

Fent una mica d'història, durant el segle XIX, el Penedès es va consolidar com una comarca viticultora força important. I a la dècada de 1870, aquesta tradició vinícola, encara va donar un pas més endavant, quan diversos viticultors van començar a aplicar el sistema d'elaboració de vi segons el mètode champenoise. Aixà va ser la consolidació del cava a Sant Sadurní.

Al 1878, la plaga de la fil-loxera va obligar a arrencar totes les vinyes i tornar-les a replantar amb ceps de peu americà. Des del 1981, es recorda aquest crític episodi de la història de Sant Sadurní, cada 8 de setembre amb la Festa de la Fil-loxera.



Han passat els anys i el destí torna a jugar les seves cartes. En un de tants trajectes, mentre travessaven l'Atlàntic, el vaixell queda atrapat enmig d'una forta tempesta. Pere, en aquests moments d'incertesa, demana ajuda a la Mare de Déu i fa un vot: el propòsit de retrobar-se amb el seu pare.

Arrels Històriques de les CAVES TORREBLANCA

A mitjans del segle XIX, o sigui, cinc generacions enrere, un nen orfe i sense identitat pren el nom de Jaume Ventura: "Jaume", perquè no tenia padrins i s'esqueia el dia de Sant Jaume, i "Ventura" per la incertesa del seu futur. Però el destí li és favorable i en Jaume va ser adoptat per una família del Penedès, que el va acollir com a un més dels seus fills naturals.



Amb els anys, Jaume quedarà com a hereu i es farà càrrec de la propietat en marxar els seus germans a la conquesta del Nou Món. Amb el pas del temps, en Jaume va fundar la seva pròpia família, ja que es va casar i va tenir sis fills.

La personalitat i la força emprenedora que caracteritza la nissaga dels Ventura per a dur projectes de gran envergadura, en certs moments van ser motiu de conflictes. Pere, un dels fills, degut a les desavinences amb el seu pare, en Jaume, se'n va de casa i s'enrola en el veler Torre-Blanca, que fa la ruta Espanya - Amèrica del Sud.

Una vegada acabat el temporal i en trepitjar terra ferma, només té un ferm propòsit al cap: el de tornar a casa i acomplir la seva promesa. En record dels moments difícils passats i en memòria dels seus dos germans desapareguts en la tempesta, compra una imatge de la Mare de Déu, amb dues llàgrimes d'or que simbolitzen el dolor per la trista pèrdua. I amb tots aquests penosos records simbolitzats per la imatge, en Pere emprèn el camí cap a la casa paterna.





Al cap dels anys, el passat, el present i el futur es fusionen i amb l'arribada del nou mil·lenni, els germans Jaume i Xavier Ventura, comencen una nova travessa pel món del cava quan creen l'emblemàtic cava **LLÀGRIMA D'OR**. Aquesta nova aventura està plena del mateix coratge i il·lusió que van tenir els seus avantpassats des de mitjans del segle XIX. Aquest cava, creat amb gran esforç i l'experiència adquirida al llarg de tants anys, és un reconeixement a la feina i dedicació de cinc generacions d'aquesta nissaga.

Aquest producte on s'uneixen innovació i tradició vol ser un homenatge i tribut a unes tradicions, a unes

arrels, una família i una terra.

Tornant a la visita, després del recorregut, vàrem fer diverses compres de diferents productes del celler. Vam ser acomiadats, amb molta amabilitat, igual que en tota la visita, pel personal de l'empresa i per en **Jaume Ventura**, al qual des d'aquestes pàgines volem agrair totes les seves atencions vers nosaltres i la informació que ens va donar per fer aquest reportatge.



Calçotada



D'aquí vam anar a l'esplèndida **"Masia Segarrulls"**, una reconeguda i típica masia catalana del segle XVI, situada en el terme municipal de **Sant Miquel d'Olèrdola**,

CALÇOTADA, molt completa i amb una excel·lent qualitat i elaboració, dins del marc del saló **"Garraf"**, un dels diversos i acollidors salons de la masia.



prop del **Castell d'Olèrdola**, en un entorn privilegiat i amb una gran panoràmica, on vàrem degustar una magnífica

Posteriorment, quasi tots els integrants del grup vam decidir de pujar fins al **Castell** per fer una visita a les restes iberoromanes i medievals. Però el recinte ja estava tancat, per això tan sols vam poder veure la part externa, la muralla iberoromana i la torre medieval. Això sí, ens vam fer la foto de record. En una altra ocasió esperem fer una altra sortida cultural i visitar-lo.



Vam viure una completa jornada gastronòmica-cultural, doncs el cultiu dels dos productes emblemàtics que vàrem degustar, **els calçots i el vi**, formen part d'una tradició fortament arrelada, a la nostra terra. ©

Bibliografia: Caves Torreblanca

ESTAMENT DE CAVALLERS NOBLES DEL PRINCIPAT DE CATALUNYA



En aquesta ocasió, com un fet excepcional, es va celebrar l'**Acte d'Imposició de Condecoracions de l'Estament**, i posterior Sopar i Ball de Gala, el passat 27 de març, en comptes del dissabte més proper a la diada de **Sant Jordi**, com era tradicional.

L'Acte es va celebrar a l'**Hotel Princesa Sofia**, aquesta vegada al saló **Top-City**, a la 19e planta, on tots els assistents van gaudir d'aquest esplèndid saló junt amb la terrassa, amb una magnífica vista panoràmica de tot Barcelona.

En primer lloc, es va servir un còctel de benvinguda i, posteriorment, es va donar obertura a l'**Acte d'Imposició**





de Condecoracions, amb unes paraules adreçades als nouvinguts per donar-los a conèixer la història de l'Estament. **Seguidament es van lliurar les Credencials als nous Membres i Senat.**

Després de la Cerimònia va començar el sopar, que va ser exquisit, així com el servei. A les postres es va fer un brindis en honor dels nous **Cavallers** i dels amics que van venir de fora de **Barcelona**; de **Gijón, Sevilla, Eivissa i Girona.**

Finalment, per tancar la nit, es va iniciar un animat ball fins a la matinada.





**La propera
XX Investidura
i el 30 Aniversari de
l'Estament**

se celebrarà el dissabte,
dia 23 d'abril de 2011,
diada de **Sant Jordi**,
a la Reial Basílica de Nostra
Senyora de la Mercè,
i el posterior
Sopar i Ball de Gala,
a l'Hotel Princesa Sofia,
al mateix saló Top-City. ©





Àngel Gordon
Avda. Diagonal, 329-A-2º
08009- Barcelona
Tel. 93 459 22 55

ASOCIACIÓN DE PARAPSIKÓLOGOS
DE CATALUNYA

CURSO DE CONTROL MENTAL Y CULTURA PSÍQUICA

MÉTODO GORDON

Dirigido por el Profesor GORDON

Hipnólogo - Musicoterapeuta

-- el dominio absoluto de sí mismo, -- una excelente memoria,
-- un juicio penetrante y justo, -- una voluntad inquebrantable,
-- una personalidad vigorosa y simpática:

Forest & Carrillo

Asesores



Gestión Empresarial -Fiscal-Contable -Laboral-Jurídica.

Avda. del Paral·lel, 98 esc.B. entr.2a.
BARCELONA 08015 (SPAIN)
Telf. 93 442 78 88 Fax 93 441 97 01

[e-mail:asesores@forest-carrillo.com](mailto:asesores@forest-carrillo.com)
www.forest-carrillo.com

Para información de nuestros servicios y equipo de profesionales, les recomendamos visite nuestra página WEB.

LAS VELAS
DE

Mariano

Poligono Industrial Can Castells
Cl Juan de la cierva 8 d
08420 Canovellas - Barcelona
Tel 938400239
www.lasvelasdemariano.com

Tienda en Barcelona
Cl Sardenya 209 bis
Tel. 932455859





Per Lluïsa Goberna

Teníem una fita important per aconseguir

Anar a Marsella per lliurar al Cercle Català de Marsella i al seu president, Francesc Panyella, una placa gravada d'homenatge per la lluita i la gran tasca que han portat a terme en tots aquests anys en pro de Catalunya.

TROBADA A MARSELLA

així ho vam fer aquest mes d'abril passat. Igual que en l'anterior visita a Marsella, vam ser rebuts molt cordialment per l'amic Francesc Panyella, que ens va dedicar tot el matí en fer-nos d'excel·lent guia i portar-nos per diferents indrets de la ciutat.

En primer lloc, vam visitar la **Diputació de Marsella**, dita "**Hotel du Departement**". Un edifici singular, de ferro i vidre, que des de fora sembla un vaixell invertit. **De dintre és espectacular i grandios.** Amb un disseny innovador, va ser construït l'any 1993 per l'arquitecte anglès **William Alsop**.

Continuant amb la nostra visita, amb el transport urbà més ràpid, el metro, en **Francesc** ens va portar als **Jardins de Longchamp**. Allí ens va fer parar davant



Edifici "Hotel du Departement" (Diputació de Marsella)

d'una placa al terra i un arbre (*roure*) al seu darrera. I ens va explicar que el **15 d'octubre de 1967, en Jorgi**

Placa i arbre de l'amistat provençalo-catalana



Monument a Frederic Mistral





*“Palais Longchamp”
i detall de la font-
cascada, amb el carro
tirat pels bous de
la Camarga*



Reboul, per Provença, i Maria Aurèlia Capmany, per Catalunya, van plantar aquest roure que segellava simbòlicament l'amistat dels dos pobles, en ocasió de la Festa dels Jocs Florals de la Llengua Catalana. Passats 20 anys, en un altre emotiu acte, van inaugurar la placa de bronze en record d'aquesta data. Els amics provençals van batejar aquest arbre com **"L'ARBRE DE LA LLIBERTAT"**.

Seguint pel parc van poder contemplar la bellesa del magnífic **"Palais Longchamp"**. Aquest indret fa més de 150 anys era un altiplà i per celebrar l'arribada de l'aigua del riu **Durance** a **Marsella** amb un canal de 85 Km. l'any 1869 es va construir el **Palau Longchamp** i tot el conjunt arquitectònic. El va construir l'arquitecte **Henry Espérandieu**, que també va construir **Notre-Dame de la Garde**.

La placa diu així: **EN NOM DE L'AMISTAT PROVENÇALO-CATALANA, AQUEST ARBRE FOU PLANTAT EL 15 D'OCTUBRE DE 1967.**

Prop d'allí, al mateix parc, es troba el monument a **Frederic Mistral**, on cada any, al mes de març, el recorden amb ballades de sardanes, colles castelleres i on també va ser-hi l'**Orfeó Gracienc**.

EXPOSICIÓ DE CARTELLS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA 1936-1939.
Entre la memòria i l'oblit





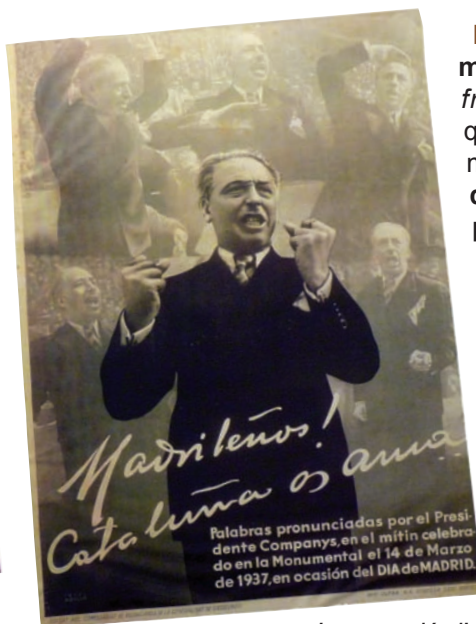
de la Camarga. Tot el conjunt està ple de simbolismes i és realment espectacular.

Després d'aquesta visita, en Francesc ens va portar a veure l'EXPOSICIÓ DE CARTELLS DE LA LA GUERRA CIVIL

ESPANYOLA 1936-1939. "Entre la memòria i l'oblit" (títol traduït del francès del programa de l'exposició), que va tenir lloc del 6 d'abril fins al 17 del mateix mes, a la Galerie Andiamo. Aquesta exposició ha estat organitzada pel Cercle Català de Marsella.

(síntesi traduïda del francès del programa de l'exposició)

"Els autors dels cartells de la guerra Civil Espanyola no eren pintors professionals consagrats, però en la seva gran majoria els dibuixants il·lustradors, cartellistes de cinema o teatre, van fer una mutació cultural, en el moment d'abordar el cartell polític.



Va ser inaugurat per Lluís Napoleó i Eugènia de Montijo. El conjunt està format, a cada costat, pel Museu de Belles Arts i el Museu d'Història Natural, junt amb el parc Botànic i el Zoo. Al centre es troba la monumental font-cascada on es representa al riu Durance rodejat de figures que simbolitzen les vinyes i el blat i un gran carro tirat per quatre bous

La creació d'aquests cartells imposava als dibuixants i il·lustradors d'evocar els fets essencials, concernent directament al conflicte en curs. Calia que aquests fets fossin interpretats d'una manera històrica tot donant una visió política. Un art capaç de transportar els treballadors amb la mateixa fogositat persuasiva que la d'un gran orador en el transcurs d'un míting. L'art al servei del poble".



Església de Sant Vincent de Paul. Façana i interior
Detall de l'escultura de Joana d'Arc, a l'entrada de l'església





I per acabar el nostre recorregut vàrem entrar, per fer-hi una visió ràpida de la mateixa, a l'església de **Sant Vincent de Paul**, dita també "**des Reformes**". Està situada en l'emplaçament del convent dels **Agustins Reformadors** (d'aquí el seu nom). Va ser construïda de 1855 a 1888, d'estil gòtic. En principi sembla que sigui més antiga, però és perquè l'arquitecte **Reybaud** es va basar per a la seva construcció en els planells originals de l'abat **Pougnnet**, d'acord amb l'estil gòtic del segle XIII. A **dalt de les escalinates de l'entrada està emplaçada, sobre un pedestal, una escultura que representa Joana d'Arc.**

Acabat el "*tour*" per la ciutat, vam anar al **Restaurant "Le Sanglier"**, situat al **Port Vell**, convidats pel **Cercle**

Català, on ens estaven esperant la resta de membres de la Junta. La **Maria**, la **Solange**, en **Sergi**, la **Teresa** i n'**Antoni**. Aquí vam tenir una altra vegada una càlida i fraternal acollida per part de tots. El dinar, com l'altra vegada, va ser el "**plat oficial**", una esplèndida "**bouillabaisse**" que vam tornar a assaborir.

Després de l'excel·lent i animat àpat vàrem anar a la **Cité des Associations**, lloc on es va celebrar l'acte.

Va obrir l'acte el president del Cercle Català, fent la seva oratòria meitat en català meitat en francès. **Hi van assistir membres i amics del Cercle, incloent-hi els amics de la Provença.**





Entrega del quadre - gliceé on es representen els símbols de les diverses associacions, Institut, Estament, Unió d'Artistes i Hispano Egípcia



Entrega de la placa-homenatge

Seguidament es va fer un intercanvi d'obsequis entre el Centre Català de Marsella i l'Institut. Per últim es va lliurar la placa, moment en què les emocions es van fer paleses.

Com a colofó de l'acte, els amics de Marsella ens van obsequiar amb l'actuació del duet musical **"Lei Troubaire de Madelano"**, que ens va delectar interpretant un repertori de belles cançons medievals amb les seves veus magnífiques.

I per acabar la festa, ens van obsequiar a tots els assistents amb un pisolabis, amb uns esplèndids i boníssims canapès banyats amb ponx de cava.

Què podem dir? Les paraules es queden curtes. El caliu, l'afecte i la germanor de vosaltres, amics de Marsella, és difícil d'oblidar. El record que ens ha quedat de la nostra estança és molt, molt entranyable. ©



Entrega de la litografia del pintor Antonio Collado, dedicada al Centre Català de Marsella



"Lei Troubaire de Madelano" en plena actuació

Notícies

Otto Cavalcanti: la pintura de l'imaginació, a Tramart

L'artista plàstic hispanobrasiler, **Otto Cavalcanti**, va exposar prop d'una vintena de quadres de diferents etapes de la seva llarga trajectòria a **Tramart** de l'1 de març al 2 d'abril de 2010. A l'acte, presentat pel **Jordi S. Bonet**, van assistir amics de l'artista, companys de professió i el director de **Tramart** **Alfredo de Jesús**.

Entre les darreres exposicions de l'**Otto Cavalcanti** destaquen *Homenatge al meu amic Cuixart*, realitzada en el **Taller Cuixart-Barcelona** el desembre de 2008; a la **Gallery Gora de Montreal (Canadà)**, l'abril del 2009; la fira **KunStart**, celebrada a **Bolzano (Itàlia)** el maig del 2009, i una antològica en el **Club Nàutic de Salou**.

L'incansable artista continua pintant noves obres que formaran part d'una nova exposició prevista per a l'últim trimestre de l'any a **Madrid**.



Jaume Bertomeu rebut pel Director del Museu d'Història de Catalunya

El passat 14 d'abril **Jaume Bertomeu** i **Lluïsa Goberna**, president i secretària de l'**Institut** van ser rebuts pel **Director del Museu d'Història de Catalunya**, n'**Agustí Alcoberro** i **Pericay**. La trobada va ser amb motiu de lliurar-li els dos volums enquadernats amb els 20 **CARTULARIS** de la segona època, editats per l'**Institut** els últims 10 anys.

Van ser rebuts amb molta cordialitat pel senyor **Alcoberro**, el qual per la seva part va obsequiar a l'**Institut** amb tres llibres; *Sant Pere de Rodes lloc de pelegrinatge*, *Santes Creus de Monestir a Monument 1821-1921* i *Princeses de terres llunyanes, Catalunya i Hongria a l'edat mitjana*, tres magnífics exemplars editats per la **Generalitat de Catalunya**.

Trobada internacional de l'Orden Militar y Hospitalaria de San Lázaro de Jerusalén a Santiago de Compostela

Diversos membres del **Consell Suprem de l'Estament de Cavallers Nobles del Principat de Catalunya** van assistir a la Trobada Internacional de la **Orden Militar y Hospitalaria de San Lázaro de Jerusalén**, que va tenir lloc del 21 al 23 de maig a **Santiago de Compostela**, coincidint amb l'any **Xacobeo**. El punt àlgid de la trobada va ser la celebració de la **Solemne Cerimònia d'Investidura** i la gala el 22 de maig al **Monasterio de San Martín Pinario** a la qual van ser-hi presents 400 persones procedents dels cinc continents. Al final del sopar es va fer lliurament al **Gran Mestre de l'Orde**, **Ssmo. Sr. Don Carlos Gereda y de Borbón, Marqués de Almazán**, en representació de l'**Estament** la litografia d'un **Sant Jordi** de l'artista plàstic **Otto Cavalcanti**, i el catàleg de l'exposició *"De las sombras al film"*, celebrat a l'edifici del **Rectorat de la Universidad de Málaga** del 17 d'abril al 26 de maig.



CØNJUNT MØNUMENTAL DE L'ANTIGA ÈGARA

El mes de maig passat, l'Institut va a anar a visitar el CØNJUNT MØNUMENTAL DE LES TRES ESSLÉSIES DE SANT PERE , conegudes com la SEU D'ÈGARA.

Aquesta és la segona vegada que l'Institut visita aquest conjunt monumental, ja que la primera va ser el 29 de novembre de 1988, de la qual vam editar un resum al CARTULARI n°2 de la primera època.

Avui en dia aquest Conjunt Monumental està dins de la mateixa ciutat que ha anat creixent al seu entorn. Això sí, ubicat dins de l'espai verd del Parc de Vallparadís, on es troba també el CASTELL·CARTØIXA DE VALLPARADÍS.

Per Lluïsa Goberna



El grup de membres de l'Institut amb el Regidor de Cultura de l'Ajuntament de Terrassa, davant l'entrada de la Cartoixa de Vallparadís

Església de Santa Maria

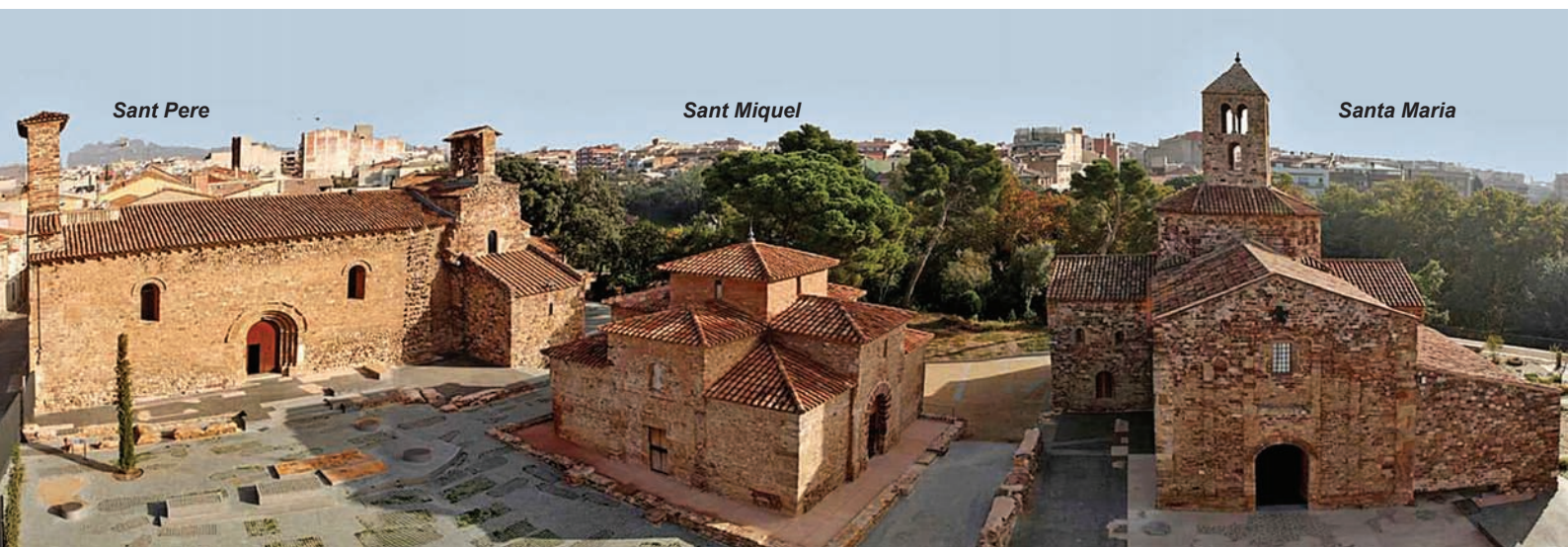


Hi ens esperava la guia contractada, l'**Abigail**, per cert força simpàtica, amb un gran entusiasme per la seva feina i on es feia palès el seu orgull de ser terrassenca. Ens va fer un recorregut per tot el conjunt donant-nos unes excel·lents explicacions de la història d'aquesta joia del romànic. **Vam començar la visita per l'església de Sant Pere, (parròquia)**, en la qual, per cert, es celebrava un casament. En el seu interior, a l'absis, es troba **un retaule de pedra preromànic, d'un gran valor**, però que estava en restauració. Vam poder veure un magnífic retaule gòtic de **Jaume Huguet** del segle XV, dedicat als màrtirs **Abdó i Senén**.

Després de l'acurada restauració que ha durat del 1995 al 2009, es pot contemplar aquesta singular i antiga Seu episcopal amb tota la seva esplendor.

Acabada la visita vam anar a dinar a la **Masia "Can Sues"**, als afores de **Terrassa**, en plena vegetació, on ens van servir un bon i molt complet àpat casolà. Després de la sobretaula de l'animat dinar, vam tornar a agafar l'autocar per tornar al **Parc de Vallparadís per visitar el Castell-Cartoixa**.

A la Cartoixa vam ser rebuts pel regidor de Cultura de l'Ajuntament de Terrassa, el senyor Amadeu Aguado, amb qui vam tenir un agradable canvi d'impressions i al qual, en nom de l'**Institut**, en **Jordi Bonet**, li va lliurar dues litografies de l'artista **Otto Cavalcanti** i dos exemplars del llibre **"De las sombras al film, Colección**



Després de la visita a Sant Pere vam continuar per la de Sant Miquel, (temple funerari), on al centre s'alça un cimbori cobert per una **cúpula sostinguda per vuit columnes** i a l'absis es troben unes **pintures murals del segle V**. Vam baixar també a la cripta que està dedicada a **Sant Celoni**.

Posteriorment vam anar a l'antiga Rectoria on vam veure el baptisteri episcopal del segle V. Tot seguit vam pujar a la primera planta on es troben els esplèndids **retauls de Sant Miquel i de Sant Pere**, tots dos del segle XV. Finalment vam pujar a la terrassa de la rectoria on vam poder gaudir d'una esplèndida panoràmica de tot el conjunt de les tres esglésies. **I per últim, vam visitar l'església de Santa Maria**. Al seu interior es troben les restes d'un antic baptisteri i diferents laudes sepulcrales de diferents èpoques. També vam veure la **magnífica pintura mural** que es troba a l'absidiola en què es representen escenes del martiri de **Sant Tomàs Becket**.

Per tot el recinte, i degut a les diverses excavacions, s'han trobat centenars de sepulcres anteriors al segle X. **Es pot veure també en l'empedrat del paviment del recinte, diferents dibuixos i colors, (cada color representa una època diferent)**, que donen al visitant un element destacat per poder comprendre millor l'evolució de les diverses èpoques de transformació del conjunt.

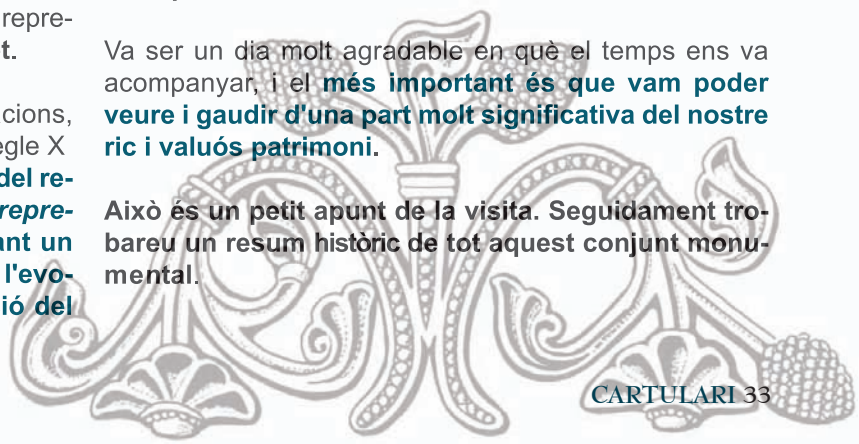
Josep M. Queraltó".

En aquesta visita també teníem la mateixa guia del matí, l'**Abigail**, qui ens va portar per les diferents dependències de l'antiga fortificació-cartoixa, avui dia convertida en el **Museu d'Art de Terrassa**. **Vam poder veure l'antic claustre de dos pisos, la capella, la sala capitular, les cel·les**, totes aquestes estances reconvertides actualment en sales d'exposicions que formen part del **Museu**.

Per finalitzar el recorregut l'**Abigail** ens va portar davant d'una gran maqueta on es veia reproduïda tota la ciutat de **Terrassa**. Ens va semblar força interessant, ja que a mida que ella anava encenent unes llums que anaven canviant de color es podia veure, a l'encendre cadascuna d'elles, **com s'anava expandint i creixent la ciutat des de l'època medieval fins als nostres dies**.

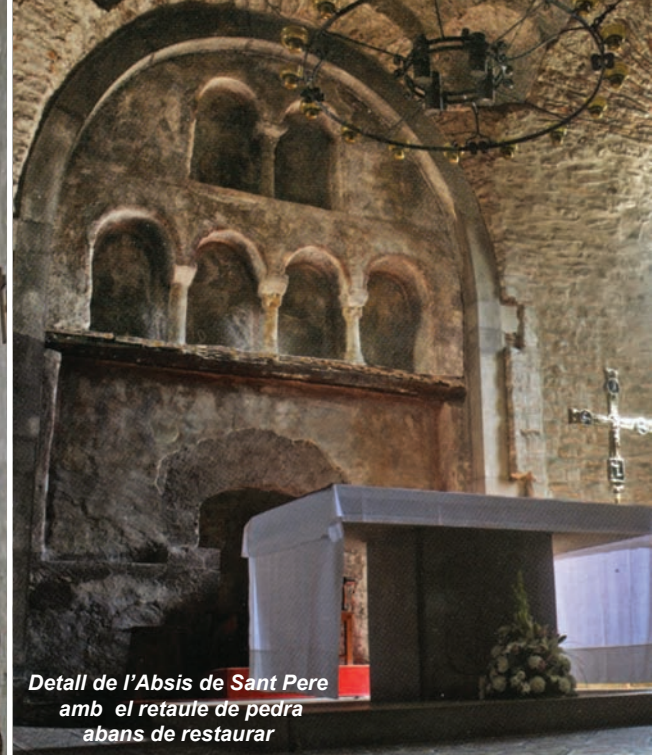
Va ser un dia molt agradable en què el temps ens va acompanyar, i el **més important és que vam poder veure i gaudir d'una part molt significativa del nostre ric i valuós patrimoni**.

Això és un petit apunt de la visita. Seguidament trobareu un resum històric de tot aquest conjunt monumental.





Interior Sant Pere



Detall de l'Absis de Sant Pere amb el retaule de pedra abans de restaurar

HISTÒRIA

El Conjunt Monumental de les esglésies de Sant Pere de Terrassa, únic a Europa, constitueix un conjunt clau i un monument de primera categoria del romànic català. Un ric patrimoni històricoartístic del nostre país. El conjunt està integrat per tres esglésies; Sant Pere, (parròquia), Sant Miquel (temple funerari) i Santa Maria (catedral).

El seu emplaçament estratègic, el nivell superior de les vessants a la confluència dels torrents de **Vallparadís** i **Monner**, va ser un punt idoni per a l'assentament d'un primitiu poblat iber i posteriorment un municipi romà, una petita població anomenada "**MUNICIPIUM FLAVIUM EGARA**", segons inscripció trobada en dos capitells i també en làpides sepulcral, de l'any 139.

Al segle V, concretament l'any 450, quan es va constituir el Bisbat d'Ègara, promogut pel Bisbe de Barcelona, Nundinari, i que nomenà com a bisbe d'aquesta nova diòcesi al seu prevere **Ireneu**, es va construir sobre les restes d'una primitiva comunitat cristiana, que segons excavacions arqueològiques, ja existia al segle IV, una **Basilíca**, que fou **Seu episcopal**.

En documentació d'actes conciliaris consta que, el 13 de gener de l'any 615, en moments d'esplendor durant l'època visigòtica, va tenir lloc un **Concili provincial Tarraconense** a la **Seu d'Ègara**. **Segons diversos historiadors, entre ells Puig i Cadafalch, coincidint amb la celebració d'aquest concili, es va construir el conjunt de les tres esglésies**. Amb obres de consolidació i configuració del conjunt per adequar-lo, en aquells temps, a les funcions episcopals.

El **Bisbat** va perdurar fins a la invasió sarraïna al segle VIII. En l'època carolíngia la diòcesi d'**Ègara** va passar definitivament a pertànyer al **Bisbat de Barcelona**, segons una capitulació reial de **Carles, el Calb**, l'any 874.

ESGLÉSIA DE SANT PERE

L'església parroquial de Sant Pere, que dona nom al conjunt episcopal, i a l'antic **Sant Pere de Terrassa**, que va ser un municipi de la **Comarca del Vallès**, hereu de l'antiga **Ègara** romana (*avui barri terrassenc*), es la més gran de les tres esglésies. L'absis és de l'època preromànica, segles IX i X, amb alguns murs del segle VI, la nau és romànica del segle XII.

La façana està coronada per una cornisa amb un fris escultural amb mènsules en forma de caps humans. A l'absis es troba un paviment de mosaic que data del segle X, amb motius geomètrics, segons tradició romana. **L'espai central es troba tancat per un retaule de pedra, poli-**



Retaule de Jaume Huguet. 1460



Esglésies de Sant Pere i Sant Miquel



Cripta dedicada a Sant Celoni.
Església de Sant Miquel

L'església de Sant Miquel està situada al centre del conjunt monumental.

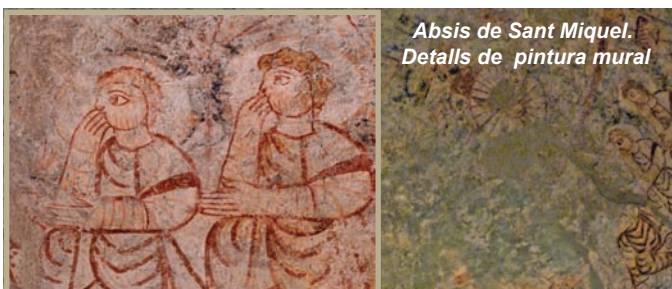
romàtic, preromànic del segle X, únic al món. Un altre magnífic retaule, datat l'any 1460 és el de Jaume Huguet, el gran pintor català. S'hi veuen representats el sants Abdó i Senén, prínceps de Pèrsia, que van ser capturats i morts a Roma. Sembla que les seves relíquies foren traslladades a Catalunya i amb el culte ben arrelat van ser invocats com a patrons de la pagesia. En el mateix retaule es poden veure escenes del martiri i mort dels Sants Cosme i Damià, metges possiblement àrabs i també molt venerats a Catalunya. Destaca també l'orgue amb escut papal.

De les tres esglésies ègarenques aquesta és l'única que conserva la planta primitiva sencera d'època visigòtica. Té planta quadrada on s'inscriu una creu grega. El cimbori està cobert per una cúpula que està sostinguda per vuit columnes amb capitells de fragments de diverses èpoques, romanes, visigòtiques... Sota aquesta cúpula, enmig de les columnes, Puig i Cadafalch va reconstruir la que es pensava que era una piscina baptismal i que actualment, en les últimes restauracions, ha estat eliminada.

L'església de Sant Pere va deixar de ser parròquia l'any 1614 i va passar a la nova basílica del Sant Esperit del nucli de Terrassa. L'any 1800 Sant Pere va recuperar la parroquialitat.

Als inicis del segle XX, en les excavacions que va fer Puig i Cadafalch, va creure que Sant Miquel era un baptisteri. Actualment es creu que era un edifici martirial, d'ús funerari, amb la funció de venerar l'enterrament d'un Sant Màrtir. Potser el mateix nom de Sant Miquel és adient amb aquesta finalitat, perquè en la tradició Sant Miquel ajuda a fer el traspàs de les ànimes.

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL



Absis de Sant Miquel.
Detalls de pintura mural



Interior
Sant Miquel



Pintura mural on es representa el martiri de Sant Tomàs Becket. Santa Maria

En excavacions recents s'ha trobat el baptisteri de la Catedral d'Ègara, als baixos de la Rectoria.



Restes del paviment de l'antiga catedral, davant l'església de Santa Maria

representen el martiri de Sant Tomàs Becket, arquebisbe de Canterbury (Anglaterra), l'any 1170. L'obra és de l'anomenat mestre d'Espinelves. Davant de l'església, a l'aire lliure, es conserva una bona part del paviment de l'antiga catedral que era de dimensions molt més grans i ocupava l'espai de l'actual Santa Maria fins a la Rectoria.

Amb el pas del temps, després de sofrir profundes reformes i ampliacions va començar la nova etapa romànica del conjunt amb la seva consagració el 1112 pel Bisbe de Barcelona, Ramon Guillem. A l'annex de la façana sud encara queden restes del claustre de la comunitat de monjos agustinians que s'hi van establir a Santa Maria als voltants del segle XII.

Gràcies a la campanya de restauració, es va redescobrir l'antiga rectoria (actualment acollida de visitants i Museu), on es pot veure actualment el baptisteri episcopal del segle V. En el seu interior també es guarden peces destacables pel seu gran valor artístic. Entre d'elles destaquen el retaule



Interior de Santa Maria

A l'absis es troben unes pintures murals que en recents investigacions s'ha descobert que són del segle VI. Sota l'absis es troba la cripta del segle VI, dedicada a Sant Celoni, amb capella absidal trilobada.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA

L'antiga Catedral d'Ègara, l'església de Santa Maria, es troba al sud del recinte. De planta de creu llatina, conserva l'absis d'època visigòtica, del segle VI. Es poden veure restes de les antigues edificacions paleocristianes i visigòtiques davant i dins de l'església. En el paviment de la nau s'hi troben laudes sepulcral, pertanyents a persones notables, civils i eclesiàstiques. A l'absis lateral es conserven pintures murals que



Antic claustre de Santa Maria



Baptisteri episcopal a l'antiga rectoria

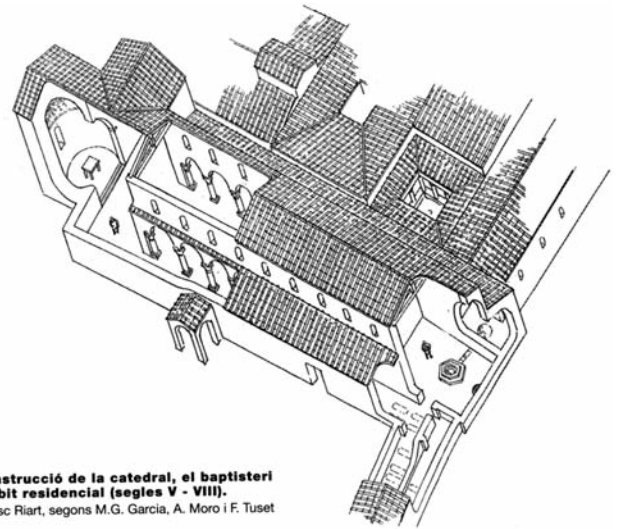


Reconstrucció virtual del Baptisme

Major de Sant Pere, de l'artista **Lluís Borrassà**, que segons document de contracte, data de 1411. El pintor nascut a **Girona**, va ser el primer representant de l'estil gòtic internacional a **Catalunya** que va esdevenir entre els segles XIV i XV. També es pot apreciar el retaule de **Sant Miquel**, de **Jaume Cirera** i **Guillem Talarn**, deixebles de **Bernat Martorell**, que data del 1450-1451. S'hi representa a **Sant Miquel** i el **Judici Final** i les **lluïtes** entre àngels i dimonis.

Amb un llarg procés constructiu i després d'haver sofert diverses transformacions a través dels segles, encara es pot veure actualment aquest conjunt de les tres esglésies perquè tothom pugui gaudir, sobretot els estudiosos i amants de l'art, d'aquest valuós patrimoni del nostre passat, declarat **Monument Nacional** el 1931, i **Bé d'Interès Històricoartístic** el 1985.

El conjunt ha estat objecte de successives restauracions durant els segles XVII-XIX i XX. **L'any 1995 es van començar a desenvolupar importants reformes i restau-**



Reconstrucció de la catedral, el baptisteri i l'àmbit residencial (segles V - VIII).
Francesc Riart, segons M.G. Garcia, A. Moro i F. Tuset

racions, junt amb noves descobertes històriques i arqueològiques, que finalment van culminar l'octubre del passat 2009 i que ha permès de poder admirar la gran riquesa artística d'aquesta antiga seu episcopal, anomenada **Seu d'Ègara.**



Retaule de Sant Miquel, a l'antiga rectoria



Retaule Major de Sant Pere, a la rectoria



CASTELL-CARTOIXA DE VALLPARADÍS

Les primeres referències que es tenen del Castell daten del segle XII, amb els fets que es troben en un document de compra, on Berenguer Sanlà i la seva esposa Ermessenda, compren al comte de Barcelona, Ramon Berenguer III, la propietat per construir la seva residència castell- fortificat, situada vora el torrent de Vallparadís. La família Sanlà, poc després, abandona el seu cognom patern i adopta el cognom de Terrassa.

El Castell de Vallparadís va pertànyer a aquesta família fins el 1345 en què Blanca de Centelles i senyora de Vallparadís, filla de Bernat de Centelles i de Saurina de Terrassa, última hereva d'aquesta família, va fer donació del seu castell patrimonial de Vallparadís a l'orde

religiosa dels cartoixans, per fundar la **Cartoixa de Sant Jaume de Vallparadís**. Degut a aquest fet, va patir una important reforma per convertir-lo de castell-fortificació a monestir, amb la creació de dependències pròpies de les necessitats dels seus nous ocupants. Església, sala capitular, cel·les, i el claustre (a l'antic pati d'armes)...

No hi ha gaire referències de l'estructura de la primitiva fortificació-castell. Se suposa amb un perímetre emmurallat, reforçat amb torres de planta quadrada, amb un fossat, i amb una gran torre central quadrada interior, que devia servir com a residència del senyors. Avui en dia es conserven poques restes de l'original. **El que sí es conserva actualment és la transformació per adequar-ho en cartoixa.**



Sarcòfag de plom (Ca n'Anglada)
segles de II-IV





castell. L'any 1852 la família Sentmenat va vendre les terres i el castell a la família Mauri. Convertit el castell en gran masia, ja que els Mauri eren propietaris rústics, amb masovers, part de les dependències convertides en estable i corral, es van anar degradant.

Anys més tard, al 1944 el castell fou declarat Monument Històric i el 3 de juliol de 1947 la família Mauri el va cedir a l'Ajuntament de la ciutat. Degut a aquesta cessió, s'inicien poc després diverses obres de restauració amb la idea d'ubicar-hi el **Museu Municipal d'Art de Terrassa**, que s'inaugurà l'any 1959.

La comunitat subsisteix fins el segle XV, l'any 1413, en què es traslladaren a la nova cartoixa de **Montalegre** i el 1423 passa a mans dels carmelites de l'**Hospital de la Santa Creu de Barcelona**.

El 1432 el castell -cartoixa va ser adquirit per **Jofré de Sentmenat**. La poderosa família **Sentmenat** van ser els senyors de la quadra de **Vallparadís** fins el 1830, en què el territori de la quadra s'incorpora a la vila de **Terrassa**, i s'acaben els drets **jurisdiccional**s del senyor del castell. La família encara conservarà la propietat d'algunes terres i el



Actualment, és una de les Seccions del Museu de Terrassa. Allotja una exposició permanent que data del 1994, en la qual es pot veure l'evolució cronològica dels diferents àmbits de la comarca (*neolític, calcolític, bronze, ibèrs, món romà*), i diferents exposicions temporals en l'espai que ocupava l'antiga capella, dita actualment **Sala Tinellet**.

Avui en dia es pot veure el claustre de dos pisos, amb capitells sense decorar, l'antiga sala capitular, coberta amb volta de creueria i l'antiga església que es coneix actualment, com hem dit abans, com a **Sala Tinellet**. El castell actual és de planta rectangular i amb quatre torres quadrades als angles.

Tant la Seu d'Ègara com el Castell-Cartixa de Vallparadís han quedat amb el pas del temps integrats, com un valuós testimoni d'èpoques passades, dins el marc del Parc de Vallparadís, en un oasi de natura, envoltat pel modern i bullició nucli urbà de la ciutat de Terrassa. ©

Bibliografia: Ajuntament, Bisbat i Museu de Terrassa - Enciclopèdia Catalana - La ciutat i la seu episcopal d'Ègara, 1964. C.f. Cardús - Pedres i Figures.



La Ruta de les Estrelles D'Atlanta a Los Angeles



Per M^a Lluïsa Pujol
Periodista

La Ruta de les Estrelles és una trobada amb l'escenari on va passar *Allò que el vent s'endugué*, l'Amèrica meridional d'Atlanta, la ciutat de les llums i el joc, un gran parc temàtic anomenat Las Vegas, amb una obligada i excitant visita al Gran Canó, i un final apoteòsic a Los Angeles, la capital de l'istar system i del setè art amb glamour.

Aquest és un viatge molt especial que vam iniciar el 20 d'agost de l'any 2001. Un avió de la companyia Delta Air Lines ens va portar directament a Atlanta, la capital de l'estat de Georgia i bressol de grans personatges de la història nord-americana, com l'escriptora Margaret Mitchell, guanyadora del Premi Pulitzer el 1937 per "*Allò que el vent s'endugué*", o el conegut activista pels drets civils, Martin Luther King Jr.

En la dècada de 1960 Atlanta va ser el centre des d'on es va impulsar el moviment dels drets civils per a la població de color. En 1957, Martin Luther King i altres activistes dels drets civils van fundar la Southern Christian Leadership Conference per enfortir i difondre el moviment per la conformitat racial. **El 1973 Atlanta es va convertir en la primera ciutat important del sud dels Estats Units a tenir un alcalde negre.** Atlanta també és una ciutat amb història. Durant la Guerra de la Secessió Americana, la ciutat va jugar un paper clau. **Una de les escriptores que va plasmar millor aquest succeés va ser Margaret Mitchell** (1900-1949). Aquesta escriptora sempre va viure a Atlanta, on va situar part del seu èxit sense precedents. Avui la seva casa es troba convertida en museu, on les seves pertinences, mobles i objectes de col·lecció en relació a la seva vida i a la seva novel·la es troben en exhibició. La novel·la va ser un gran èxit; es van vendre més de 28 milions de còpies a tot el món, i s'ha traduït a més de trenta idiomes. L'obra es va adaptar per al cinema i el 1939 va ser estrenada la pel·lícula, la qual també va ser un èxit rotund en tot el món, i va aconseguir **10 Oscars de l'Acadèmia de Hollywood**, incloent-hi millor director, millor guió, millor actriu per Vivien Leigh, en el paper de Scarlet O'Hara, i millor actriu de repartiment per a la Hattie McDaniel, l'entanyable "*Mummy*", que es va convertir

així en **la primera dona afroamericana en guanyar la estatueta.** Curiosament la pel·lícula es va rodar a Hollywood i no a Atlanta, on passa l'acció. Per descomptat vam visitar el museu de la Margaret Mitchell i altres llocs com el **Capitol de la Ciutat, edifici neoclàssic situat en el downtown, construït entre 1884 i 1889, amb la seva cúpula daurada, símbol de la capital del "Nou Sud"**, com Atlanta es considerava després de la Reconstrucció; la **seu mundial de la CNN i la Coca-Cola**, on vam poder tastar diferents productes de tot el món d'aquesta famosa marca de begudes.

Atlanta, que va ser seu dels Jocs Olímpics l'any 1996, s'ha consolidat com una de les principals ciutats de negocis del país, on tenen la seu algunes de les companyies més importants del món, com les ja citades i altres com AT & T Mobility i Delta Air Lines. També vam acostar-nos a l'**Underground Atlanta**, un centre de compres i entreteniment popular ubicat sota els carrers del centre d'Atlanta. En aquest complex hi havia una cafeteria típicament americana on vam esmorzar. Sobre la taula hi havia una juke box que funcionava amb monedes que regalava l'empresa per poder escoltar música. **Vam fer un dels dinars al restaurant on anava el Martin Luther King.** Era un lloc molt senzill però generós amb els plats que servien, de mida familiar i difícils d'acabar. **Vam deixar la ciutat amb un bon record.**

Bust de Margaret Mitchell



Seu de la Coca-Cola, amb el Capitol al fons





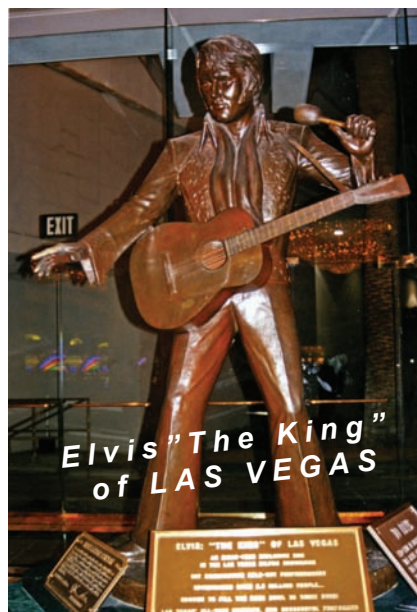
Facin joc, senyors

L'aeroport de Las Vegas era un anunci del que trobaríem en aquesta ciutat, la més gran de l'estat de Nevada, amb la presència d'unes desenes de màquines escurabutxaques acompanyades del soroll metàl·lic inconfusible del xoc de monedes.

de la Costa Est. De fet, el primer hotel, Flamingo, va ser construït sota la supervisió del gàngster Benjamin "Bugsy" Siegel.

A partir dels anys 50, s'estén l'activitat musical a la ciutat, principalment com a complement a les sales de joc. Estrelles com l'Elvis Presley, Frank Sinatra, Sammy Davis

Las Vegas, anomenada la Capital Mundial de l'Entreteniment, s'ha convertit en una de les principals destinacions turístiques del país gràcies a les seves zones comercials i vacacionals, però sobretot degut als seus casinos. Ha estat la capital del comtat de Clark des del naixement d'aquest el 1909. Las Vegas és coneguda també com la ciutat del pecat a causa de la popularitat del joc i apostes legals, la disponibilitat de begudes alcohòliques a



qualsevol hora del dia, la legalitat de la prostitució en els comtats veïns (*les lleis de Nevada prohibeixen la prostitució en els comtats de més de 400.000 habitants*). El govern local i els promotors turístics de la ciutat preferixen la dita "*allò que passa a Las Vegas, es queda a Las Vegas*". El nom de Las Vegas ve de l'espanyol Antonio Armijo, qui va arribar aquí mentre seguia un vell camí espanyol des de Texas. Aquesta ciutat va iniciar la seva fama mundial amb la legalització del joc el 1931. El 1941 es van començar a construir grans hotels que incorporaven casinos de joc. Molts dels primers inversors de la ciutat van ser acusats d'haver portat a Las Vegas diners procedents dels sindicats del crim





Hotel Hilton

neguts arreu del món on fan casaments. El vam descobrir buscant per Internet. **Es tracta d'una capella pintada de color blanc, decorada amb moltes flors** –alguns el qualificarien com una mica cursi-, **llums d'espelmes i música a la carta**. S'han casat en aquest lloc artistes com Paul Newman amb Joann Woodward; Judy Garland; Mickey Rooney; Michael Jordan; Rita Hayworth; Bruce Willis amb Demi Moore; y Frank Sinatra amb Mia Farrow. Va ser una experiència única.

Una limusina ens va recollir a l'Hotel, ens va portar a l'Ajuntament per treure'ns la llicència de matrimoni i d'allà ens va portar a la capella per celebrar la boda en una cerimònia d'una durada de 7 minuts que podíem escollir en castellà o en anglès (*la vam escollir en anglès*). Tan bon punt va acabar l'acte, el conductor de la limusina, per guanyar-se una propina, ens va fer una sèrie de fotos amb la nostra càmera i tot seguit ens va dur al restaurant giratori que havíem reservat per sopar "Top of the World" (*el cim del món*), situat al terrat de l'Hotel-Casino Stratosphere. L'elevada alçada de l'edifici (350m) la converteix en l'estructura no-pen-

Jr. o Tom Jones, gaudeixen d'una vida privilegiada, cobrant elevats catxés pels seus shows en un local estable. Més recentment, han seguit aquesta tradició altres estrelles com Cher, Céline Dion, y Sheena Easton. Quan l'hotel The Mirage va obrir les seves portes el 1989, es va iniciar una etapa de construcció que s'allunyava del centre de la ciutat obrint-se camí cap a la zona coneguda com Las Vegas Strip.

jant més alta de Nevada. **La vista que es contempla des del cim del món és un traveling sense fi espectacular de Las Vegas, amb transicions de llums que va des de l'ocàs del sol minvant poc a poc fins a l'encesa elèctrica progressivament de la ciutat creant una estela lluminosa.**

The Little White Wedding Chapel

La raó principal que ens va dur a Las Vegas va ser casar-nos i veure un concert d'Olivia Newton John, la protagonista amb John Travolta de la pel·lícula musical "Grease". El Jordi i jo vam escollir **The Little White Wedding Chapel**, un dels llocs de Las Vegas més co-

D'allà vam anar a l'Hotel Hilton, on estàvem allotjats, per veure el concert d'Olivia Newton John que ens va agradar moltíssim a tots dos, especialment al Jordi, gran admirador del seu talent artístic.

Com qualsevol parella de noucasats, vam fer una escapada al **Parc Nacional del Gran Canó (Estat d'Arizona)**, a 166 Kms a l'est de Las Vegas, **una de les grans meravelles del món**, però requereix d'un recorregut de 480 km en automòbil per arribar al **Centre de Visitants de la Riba Sud**.



Hotel-Casino Stratosphere



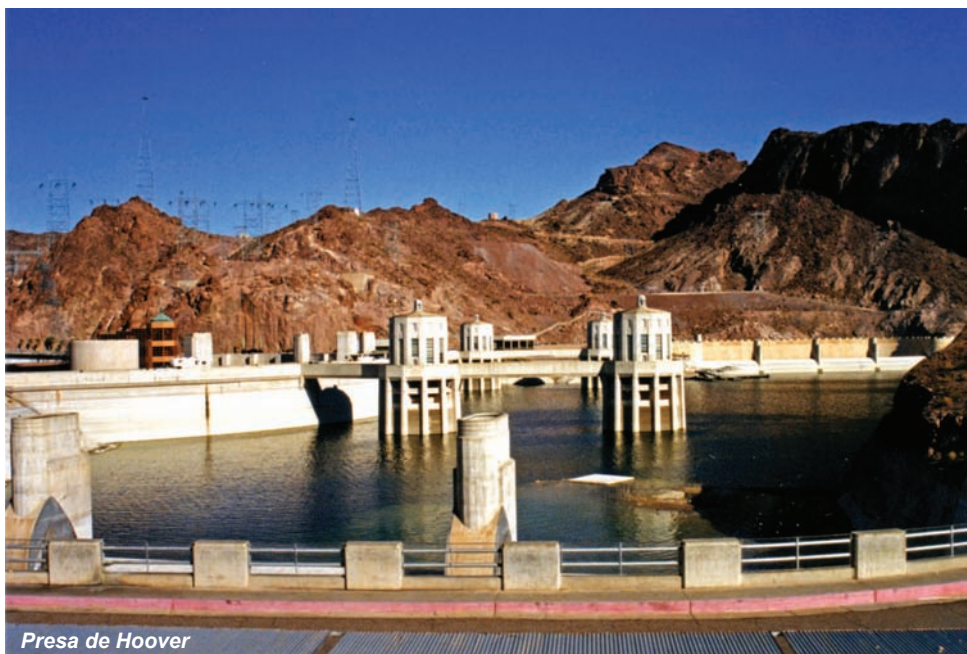


Parc Nacional del Gran Canó

Veure les muntanyes de colors marrons i vermellors dominant l'espai fins a l'infinit és un espectacle difícil d'oblidar. Era un paisatge que em recordava l'era prehistòrica que tantes vegades ha retratat el cinema en les seves pel·lícules de ficció i aventures. Tant a l'anada al **Gran Canó** com a la tornada a **Las Vegas** vam passar per la **Presa de Hoover, una impressionant estructura de formigó, construïda a 55 Kms. al sud de Las Vegas el 1936, en el curs del riu Colorado.** La presa, de 240 m d'alçada i aixecada en la frontera entre els **Estats de Nevada i Arizona**, ha ocasionat la formació del **Lake Mead** de 166 km de llarg.

La ciutat de Las Vegas ocupa una àrea de 293,6 km². Està localitzada en una zona àrida, envoltada de muntanyes. A l'estar situada en el desert, la major part del terreny és rocós i polsegós. Els casinos estan connectats molt freqüentment entre ells per monorails o passadissos subterranis. L'espectacle, les exposicions, les galeries d'art i els museus generen tants ingressos com els casinos. La tematització fa únic a cada hotel, alguns d'ells amb categoria de cinc diamants. Destaquen hotels com el **Venetian**, el **MGM**; el **New York, New York**; el **Circus Circus**, inspirat en el fabulós món del circ que es va popularitzar gràcies a una de les pel·lícules de **James Bond** del 1971; o el **Mandalay**

MGM, i el **Cirque du Soleil**, la companyia circense més important del món, originària de Las Vegas, que



Presa de Hoover

té actualment més d'una desena d'espectacles diferents i únics al llarg de l'Strip.

Després de passar la nit recorrent tots els **Hotels del carrer Strip**, deixàvem **Las Vegas** a les 6 de la matinada per anar en avió a **Los Angeles**, la ciutat més poblada i

L.A.: la capital del cinema

extensa de l'estat de **Califòrnia** i la segona en **Estats Units** en quantitat d'habitants. **Anomenada de manera abreujada L.A.**, va ser amfitriona dels **Jocs Olímpics** els anys 1932 i 1984.

Ens vam allotjar a l'històric **Hollywood Roosevelt Hotel**, on es va celebrar la primera edició de lliurament dels **Premis Oscar**, situat davant del famós **Grauman's Chinese Theatre**, una de les més populars atraccions en **Hollywood** per totes les petjades de les mans i de calçat estampades aquí, de totes les celebritats de **Hollywood** des de 1927.





Des de 2002 la gala dels Oscars té lloc al nou Teatre Kodak, situat molt a prop. L'Hotel Roosevelt es troba al

Passeig de la Fama de Hollywood,

una vorera al llarg de Hollywood Boulevard i Vine Street, en el terra dels quals hi ha col·locades més de

2.000 estrelles de

5 puntes amb els noms de celebritats

a les quals la Cambra de comerç de Hollywood honra per la seva contribució a la indústria de l'entreteniment. Hi ha cinc categories d'estrelles: contribució al cinema, a la indústria televisiva, al món de la música, a la ràdio i al teatre.

El 1978, la ciutat de Los Angeles va declarar el Passeig de la Fama (*Hollywood Boulevard Walk of Fame*) com un Bé Cultural i Històric. Vaig dedicar llarg temps a buscar i fer fotos de les meves estrelles favorites. Semblava que estava buscant un tresor. Vam aprofitar l'estada a Hollywood per visitar un museu del cinema on feien una exposició temporal de la Marilyn Monroe, vam fer una excursió en un minibus (*perquè no es pot fer caminant*) per les mansions de les grans estrelles de cinema però va ser una decepció perquè el cotxe, amb vidres tintats, passava molt ràpid i era missió impossible fer fotos. Vam anar en metro al downtown (*centre*), ja que caminant era massa lluny, ja que allà les distàncies són kilomètriques.

Vam entrar en un dels seus famosos hotels, el **Westing**, i vam passejar pels carrers més cèntrics, plens d'oficines de casaments i divorcis. Ens vam acostar a la **Union Station**, una de les estacions de trens més filmades dels **Estats Units**. De nit aquella zona es convertia en un desert i un lloc poc recomanable per passejar.

Durant el nostre recorregut ens va cridar l'atenció un gran edifici d'aspecte neoclàssic. **Es tractava d'un temple maçònic de la lògia escocesa construït l'any 1961 (*Scottish Rites Masonic Temple, 4357 Wilshire Blvd.*)**, de quatre pisos d'alçada, amb un exterior de marbre travertí italià, adornat amb mosaics i lletres d'or i 15 estàtues. **El mosaic exterior traça la història de l'edifici del temple a Jerusalem, Babilònia, Acre, Reims, Londres, Boston i Sacramento. El mosaic de l'interior del temple detalla la història de la maçoneria a Califòrnia.**

Vam tindre temps per anar a **Long Beach**, una ciutat costera a 30Km. de **Los Angeles**. Allà es troba l'**històric transatlàntic Queen Mary** atracat com a **Hotel-museu** al costat d'un submarí soviètic. **Construït a principis de 1930, a Glasgow (*Escòcia*), es va convertir de 1940 a 1946 en un vaixell de guerra.**

Hitler va oferir una recompensa per enfonsar-lo. Després va tornar a **Europa** com a creuer finalitzant aquesta tasca el 16 de setembre de 1967 quan la **Cunard** va decidir vendre la nau a la ciutat de **Long Beach**, per 1.230.000 £. Alguns dels seus il·lustres passatgers van ser **Winston Churchill** i l'actor **Bob Hope**. Als anys 70 va ser el vaixell **SS Poseidon** a la pel·lícula "**La aventura del Poseidón**". En el 2001 va sortir a la pel·lícula "**Pearl Harbour**".



Temple maçònic



Hotel Westing



Los Ángeles va ser fundada el 1781 pel governador espanyol Felipe de Neve amb el nom de El Pueblo de Nuestra Señora la Reina de los Ángeles de Porciúncula. L'any 1821 va passar a ser part de Mèxic després d'independitzar-se d'Espanya, i posteriorment d'Estats Units el 1848, després de finalitzar la Intervenció nord-americana a Mèxic. Es va incorporar com a ciutat el 4 d'abril de 1850, cinc mesos abans que Califòrnia obtingués la seva condició d'estat. Durant la dècada de 1920, les indústries del cinema i l'aviació es van establir a la ciutat. Los Ángeles acull diverses indústries de l'espectacle, com la música, el cinema, la televisió i l'art. La indústria del cinema és una de les més importants, especialment a Hollywood. Diverses entitats dedicades al cinema posseeixen les seves seus, entre les quals hi ha l'Acadèmia de les Arts i les Ciències Cinematogràfiques de Hollywood i el American Film Institute.



sal, entre elles, Shark (Tauró), Jurassic Park, Back to the Future o E.T.

Vam arribar a Barcelona el 3 de setembre. Si les nostres butxaques haguessin estat més plenes, hauríem allargat l'estada en aquest país uns dies més visitant Nova York, una ciutat que ens agrada, però com que no era el cas, vam optar per tornar a casa. **Una setmana més tard, es va produir el terrible atemptat de l'11 de setembre.** ©

El Queen Mary, per la seva llarga història, està envoltada de mites i llegendes que fan referència a fantasmes del passat. Quan vam entrar al seu interior va ser com endinsar-nos en un altre època, amb fotografies i objectes que ho feia evident i que no ens va deixar indiferents.

Vam acabar l'estada a Los Ángeles fent una visita als Estudis Universal de Hollywood, que inclou la visita de diferents àrees: el Parc d'Atraccions, un Studio Tour, la CityWalk, Sales de Cinema i Concerts. Ens ho vam passar molt bé descobrint com es fan les pel·lícules, veient els escenaris naturals de rodatge, espectacles en viu i atraccions emocionants amb temes de les pel·lícules més populars de la Univer-



Notícies

Presentació a la Biblioteca Pública Arús del llibre de Joan Ventura,

“TREN CORREU 1104. El darrer viatge del Quico Sabaté i els seus quatre companys”

El passat 28 de gener de 2010, l'escriptor **Joan Ventura**, va fer la presentació del seu llibre "TREN CORREU 1.104. El darrer viatge del Quico Sabaté i els seus quatre companys", a la **Biblioteca Pública Arús** amb col·laboració amb l'Institut.

En **Joan Ventura**, després de molt temps d'intensa recerca d'investigació sobre el terreny, ens ofereix en aquest llibre les dramàtiques vivències d'aquest darrer viatge d'en **Quico Sabaté**, el mític anarcosindicalista, i els seus companys.

L'acte va comptar amb la participació de **Dolors Marín**, doctora en **Història Contemporània**, que va presentar el llibre i ens va parlar de diversos fets relacionats amb el **Quico**.

Posteriorment, el mateix autor ens va explicar, d'una manera molt amena però alhora tan detallada que ens va fer viure amb la imaginació, aquests darrers dies de la vida d'en **Sabaté**. Després va haver un amè col·loqui entre l'autor del llibre i els assistents a la presentació.



14a EDICIÓ DEL PREMI “ROMÀ PLANAS I MIRÓ” DE MEMORIALS POPULARS

Requisits: Poden participar obres autobiogràfiques inèdites com: **MEMÒRIES, DIARIS, EPISTOLARIS** etc..

Dotació: 1.200,00 € i la publicació de la obra guanyadora - **Termini:** 31-05-2011

Informació: **ARXIU DE LA MEMÒRIA POPULAR** - Ajuntament La Roca del Vallès
Centre Cultural La Roca - C/Lope de Vega n. 10 - 08430 LA ROCA DEL VALLÈS

Tel. 93 – 842.20.16 - 627.901.836

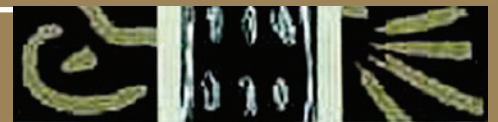
Adreça electrònica: arxiumentoria@laroca.cat - roca@laroca.cat

L'estudi del Memorialisme Popular consisteix en mirar la història amb els ulls dels veritables protagonistes dels fets i no a través dels relats dels estudiosos de la història. El fet de crear un ArxIU Popular neix, doncs, de la necessitat de recopilar per a les properes generacions tot aquest patrimoni cultural i de la voluntat de protegir-lo del risc de la destrucció.

Les obres guanyadores del Premi Romà Planas i Miró i tots els documents dipositats a l'ArxIU, hagin participat o no en el Premi, són, bàsicament, testimonis de persones que no tenen l'escriptura com a professió o com a part essencial de les seves activitats laborals i personals. Aquests documents són una font d'informació històrica pel seu contingut i també per la forma en què està expressat per escrit, de manera que l'escriptura pugui donar notícia dels usos i de les formes de la llengua oral i, també, del nivell de coneixement que tenen aquests escriptors populars de les convencions ortogràfiques i gramaticals de la llengua que escriuen. L'ArxIU de la Memòria Popular forma part de l'Associació Europea per a l'Autobiografia (APA) i manté relacions de cooperació amb l'Archivio Diaristico Nazionale d'Itàlia, els Archives de le Vie Privée de Carouge (Suïssa), la Universidad de Alcalá de Henares etc..

Amb el desenvolupament d'aquest projecte es pretén potenciar la recopilació dels testimonis dels directes protagonistes dels fets més importants de la història del nostre país, per poder fer una història paral·lela a la història oficial, on els veritables protagonistes dels fets puguin tenir el protagonisme que es mereixen i que mai han pogut tenir. Volem donar “veu” a les persones oblidades per la història, a tot aquell món de “sense veu” que mai han pogut parlar.

És, potser, una forma nova de fer cultura, però segurament és una cultura que pot arribar als ànims de totes les persones: des de les més senzilles a les més importants socialment, però que segurament tenen moltes coses per contar i que es mereixen formar part d'aquella història que s'escriu amb lletres majúscules.



ArxIU de la Memòria Popular
La Roca del Vallès





MAMPARAS DE OFICINA - TABIQUES MÓVILES
SUMINISTRO DE MATERIAL Y PROYECTOS LLAVE EN MANO

Sistemas SB Bal
sistemas de compartimentación

**tst Muros Móviles
Acústicos**

www.sistemasbal.es / www.montajes-tst.es

Tf. 902 103 180

Sede Central: Pol. Ind. Más d'en Pi, calle A, parcela 4, 08781
Els Hostalets de Pierola, (Barcelona). Situados en la falda de
Montserrat junto a la Autovía A2 salida 572, El Bruc.



Asesoría Fiscal, Contable y Seguros Generales



José María Manubens Guillamón

Calle Camí Ral, 389
08301 Mataró (Barcelona)
Teléfono 937 904 242

e-mail jmmanubens@hotmail.com



ADMINISTRADOR DE FINQUES

FINQUES CLARAMUNT

Administra, lloga, ven.
Gestió i inversió immobiliària.
20 anys al vostre servei.

C/. Prats de Molló, 10
Telf. 93 201 85 16 Fax 93 200 90 09
08021 - BARCELONA



SALVADOR DALÍ

ESCUPTOR



*Elefant Còsmic. Bronze fos a la cera perduda. Obra original de Salvador Dalí.
Pertanyent a la col·lecció Clot i creat al voltant de 1970.*

*La Sala Güell, situada a l'edifici del Reial Cercle Artístic, Palau Pignatelli,
C/. Arcs n.º 5 de Barcelona. Presenta la mostra "Dalí escultor".
Una ocasió única de contemplar obres procedents de varies col·leccions privades.*